

FAGBLADET FOA

26-årige Andreas hyldes
for sit velfærdstalent

BLANDT DE DYGTIGSTE

SIDE 6

Befandt sig i Børsen under branden:

DET ER ÉT STORT FLAMMEHAV

SIDE 24

STIG ER KLAR TIL SØENS SOMMERTURISTER:

BARE TAG DET ROLIGT

SIDE 18

Få rabat på sommeroplevelserne med PlusKort

PlusKlodser.

Styr mod LEGOLAND, og tag på en magisk og mavekildrende rejse rundt blandt mere end 80 millioner LEGO klodser!

20 %

PlusFeriebolig.

Lej alt fra villaer med egen pool i sydens sol til skønne danske sommerhuse med havudsigt hos NOVASOL.

6-10 %

PlusHave.

Sommer i Tivoli er en eventyrlig tid i den gamle Have i hjertet af København. I Tivoli er du garanteret timevis af hygge.

Særpris
TIVOLI

Hent appen,
og se endnu flere
gode rabatter
og tilbud

FOA
PlusKort.

INDHOLD

INTERVIEW

BØRSEREN VAR
HANS STØRSTE
UDFORDRING
I LØBET AF 30 ÅR

SIDE 24

BRUG FOA

KLAM BADEGÆST
FORPESTEDE
HENDES JOB
SIDE 30

TALENT 100

ANDREAS
KAN NOGET
SÆRLIGT
SIDE 64 **Chefredaktørens leder**6 **Talent 100**Ambulanceredderen Andreas
bliver hyldet for sit særlige talent8 **TEMA OK24**Afstemningen endte med et ja
– det betyder det for dig12 **Portræt**Mød Camilla, som er
neurofysiologiassistentelev14 **Striiben**15 **Groft sagt**18 **Snapshot**Sommeren på søen bliver
speciel for landets øfærger22 **Fagligt talt**24 **Interview**Mød brandmesteren, der var
i aktion i Børsen-branden28 **Fag og fremtid**Wasim og Maja er med til
at skabe mangfoldighed
i beredskabet30 **Brug FOA**Katrine fik overtrådt sine
grænser i svømmehallen32 **Min vej**

fra Sovjetunionen til sosu-faget

34 **Interview**Stine Askov har udgivet
bogen 'Varme hænder'
– en bevidst provokerende titel38 **A-kassen**Det skal du vide,
inden du holder ferie39 **Mad på farten**40 **Det sker**42 **Quiz**JEG VAR NØDT TIL AT GØRE MIG LIDT HÅRD FOR IKKE AT LADE FØLELSERNE
KOMME TIL UDTRYK. DET ER JEG IKKE STOLT AF. **SIDE 34****STINE ASKOV, FORFATTER**

OM DE HØJE FØLELSESMÆSSIGE KRAV VED AT ARBEJDE I ET OMSORGSFAG

FOA**Ansv. chefredaktør** Klaus Lange
klaus@foa.dk · 46 97 23 21**Fagbladsredaktør** Allan Wahlers
alwa@foa.dk · 46 97 26 44**Udgiver** FOA · Staunings Plads 1-3
1790 København V · 46 97 26 26
foa.dk · foa@foa.dk

GOD SOMMER – VELKOMMEN I KLUBBEN

VELKOMMEN | Vil du være med i en ny klub, som vi lige har startet?

Det er en eksklusiv klub, og det kræver medlemskab af FOA at være med. Men lige præcis dig, kære læser. Du er i den grad inviteret. Du er vores æresgæst. Faktisk har vi lavet klubben for din skyld. For det er dig, det hele handler om.

'Dilemmaklubben med Malin' er vores nye podcast, som dykker ned i de sjove, faglige og pikante dilemmaer, som stammer fra din og kollegernes hverdag. Hvem ved? Måske er det faktisk din arbejdsplads, der bliver talt om i klubben, hvor intet er helligt, men alt kan komme på bordet.

Podcastens første afsnit er vores sommergave til dig. Du kan læse, hvordan du lytter med på side 16, og hvordan du kan sende dit dilemma ind. Fra august kommer der mange flere afsnit, og vi kårer det bedste dilemma med en flot præmie, så se at få det sendt af sted.

Mens vi er ved emnet sommer, som jeg særligt forbinder med ekstra udgifter til is, camping og vandland, så har du måske bemærket, at din lønseddel denne gang så lidt sjovere ud, end sidst du tjekkede?

Det er fordi, de nye overenskomster, som FOA har forhandlet hjem til dig og kollegerne, er på plads. På side 8 kan du se, hvad overenskomsten kommer til at betyde for din løn i løbet af de næste to år. Det kan måske varme lidt ekstra at vide, når du får kuldegysninger over sommer-budgettet. ★

Klaus Lange
KLAUS LANGE
ANSV. CHEFREDAKTØR

LÆS MERE
FRÅ DM I SKILLS
SIDE 12

”

HVEM VED?
MÅSKE ER DET
FAKTISK DIN
ARBEJDSPLADS,
DER BLIVER TALT
OM I KLUBBEN.

HVAD MENER DU?

Til DM i Skills spurgte vi tre gæster: Hvad kunne få dig til at vælge et omsorgsfag, som mange af FOAs medlemmer har?

TEKST: ALLAN WAHLERS
OG LAURITS ERIKSEN

Ikke to dage, der er ens

Hjalte Houllberg (16)
Bornholms Efterskole

Det er inspirerende at hjælpe andre mennesker og vide, at man gør en forskel. Jeg har helt klart fået en forståelse af, at to dage ikke er ens, når man arbejder som for eksempel sosu-assistent, og det, synes jeg, var spændende.

Et vigtigt arbejde

Sebastian Persson (16)
Bornholms Efterskole

Min mor har arbejdet indenfor omsorg, lige så længe jeg kan huske. Det er vigtigt, at nogen udfører det arbejde. Der er måske et par andre ting, jeg selv hellere vil uddanne mig til, men jeg synes ikke, jeg ved nok om sosu-faget endnu, så hvem ved?

Også lidt skræmmende

Pernille Kørschen (17)
Bornholms Efterskole

Jeg synes, det var interessant at opleve sosu-konkurrencen til Skills, men også lidt skræmmende, for der er utrolig mange hensyn, man skal tage. Det kunne være spændende med en praktikperiode på en eller to uger for at blive lidt klogere på faget.

Højesteret giver FOA medhold efter Anettes død

Otte år efter Anette Petersen ødelagde sin ryg på jobbet som social- og sundhedsassistent, har Højesteret afsluttet hendes sag.

AF MORTEN BRUUN | FOTO: PRIVAT

For otte år siden ødelagde Anette Petersen sin ryg på jobbet som social- og sundhedsassistent. Den kroniske rygska- de sendte hende i fleksjob, men hun fik afslag på erstatning for arbejdsskaden.

Nu har Højesteret givet FOA medhold i sagen. Der sker halvandet år efter Anette Petersens død.

"Hun sagde til os, at vi skulle køre sagen til ende. Det løfte holdt vi, og nu fejrer vi afgørelsen med at besøge hendes gravsted med en flaske champagne," siger datteren Stine Petersen.

Dommen kan få økonomisk betydning for lønmodtagere, der ligesom Anette Petersen er endt i fleksjob på grund af en arbejdsulykke, men har fået afslag på erstatning. Det mener fagpoli- tisk ordfører i FOA, Maria Klingsholm:

"Jeg er stolt over, at vi i FOA har vundet denne sag i Højesteret. Det er kæmpestort. Ikke kun for FOAs medlemmer, men for alle skadelidte, der er tilkendt et fleksjob."

Dobbelt medhold

Ankestyrelsen indbragte sagen for Højesteret, efter at både byretten og landsretten havde givet FOA medhold i fortolkningen af en paragraf i arbejds- skadesikringsloven.

Den paragraf har – siden en lovændring i 2013 – beskrevet, at der skal være tale om et erhvervsevnetab på mindst 15 procent, før en borger, der visiteres til fleksjob, kan få erstatning.

Den udlægning har både Arbejds- markedets Erhvervssikring og siden

Ankestyrelsen holdt fast i, mens FOA har fastholdt, at sagen skal afgøres med henvisning til de forarbejder, der blev formuleret, da loven oprindeligt blev vedtaget i 1978.

"De forarbejder fortæller nemlig, at hvis en skade har ført til et klart og varigt tab, så skal man have 15 procent i erstatning for sit tab af erhvervsevne, også selvom tabet er mindre end 15 procent," siger Anders Bang Mønster Hansen. Han har som advokat i FOA ført sagen hele vejen.

Den udlægning støttede Højesteret kort efter påske.

Også ved mindre end 15 procent

Dommen kan få betydning for mange andre, der er havnet i fleksjob og har fået afslag på erstatning for tab af erhvervsevne med henvisning til, at tabet

er beregnet til mindre end 15 procent. I de tilfælde er det muligt, at man faktisk har ret til erstatning.

I den konkrete sag blev Anette Petersens erhvervsevnetab beregnet til 10,3 procent, da hun blev visiteret til fleksjob. Med Højesterets dom fastsættes det nu til 15 procent. Det udløser en erstatning på 122.000 kroner, som ifølge Fagbladet FOA dækker hendes løntab i de godt tre år, hun var i fleksjob.

Hovedpersonen får ikke selv gavn af pengene. I september 2022 døde hun af kræft – godt en måned efter at hun stærkt smerteplaget havde vidnet i byretten. Derfor tilfalder erstatningen hendes to børn, Stine og Jakob, som ikke er i tvivl om, hvordan deres mor ville have reageret, hvis hun stadig havde været i live:

"Hun ville have været så glad for at have opnået retfærdighed," siger Stine Petersen. ★ MOBR@FOA.DK

Læs hele historien her

Inden sin død opfordrede social- og sundhedsassistent Anette Petersen (i midten) sine børn Jakob og Stine til at kæmpe videre i hendes sag sammen med FOA.

ANDREAS HAR TALENT:

Blandt de absolut dygtigste allerede

Da Andreas Bech som 15-årig så sin mor falde om, stod det klart, hvad han skulle dedikere sit liv til. I dag er han ambulancebehandler og hyldes for sit talent.

AF SARA RESTED SURI | FOTO: PRIVAT

VELFÆRDENS TALENT 100

Hvert år hylder FOA og PenSam 100 velfærds-talenter. Talenterne skal være under 36 år, ansat på en FOA-overenskomst og arbejde med velfærd.

De 100 talenter i 2024 blev hyldet på Christiansborg 30. maj – et af dem kan du møde her.

Han er ude at køre med sin faste makker i ambulancen i det nordjyske forårslandskab, da en mail pludselig tikker ind på 26-årige Andreas Bechs telefon. Den er så overraskende, at han bliver nødt til at se en ekstra gang på telefonens skærm.

Der er ellers ikke meget, der kan overraske den rolige jyde med det store overblik, siger dem, der kender ham. Han trives i uforudsigelige situationer, og når han møder ind om morgenen, ved han aldrig, om dagen byder på en fødsel på et badeværelse, et genoplivningsforsøg eller et færdselsuheld af værste skuffe.

Men én ting, han ikke havde regnet med, var at blive et af de hundrede velfærdstalenter, som pensionsselskabet PenSam og FOA hylkede på Christiansborg 30. maj (se boks).

”Jeg vidste ikke, at Velfærdens Talent 100 fandtes, før jeg fik mailen om, at jeg var nomineret. Det kom virkelig bag på mig. Og så synes jeg, det var fedt, at nogle kollegaer har bidt mærke i, at jeg gør det godt og ville anerkende mig for mit arbejde,” siger Andreas Bech, der er ambulancebehandler i Den Præ-hospitale Virksomhed, Region Nordjylland.

’Absolut dygtigste’

Som ambulancebehandler får man sjældent at vide, hvilken forskel man gør for de bor-

gere og pårørende, man hjælper. Ofte er den vigtigste prioritet, når der er sket en ulykke, at få den tilskadekomne hurtigt på sygehuset.

Derfor er det heller ikke hver dag, Andreas Bech får så mange bevingede ord med på vejen, som han fik fra sin kollega, Nicolai Pedersen, der har nomineret ham som velfærdstalent. ’En meget vellidt kollega’, ’empatisk’ og ’pragtfuld personlighed’ er blot nogle af de rosende ord, der pryder beskrivelsen af ambulancebehandleren.

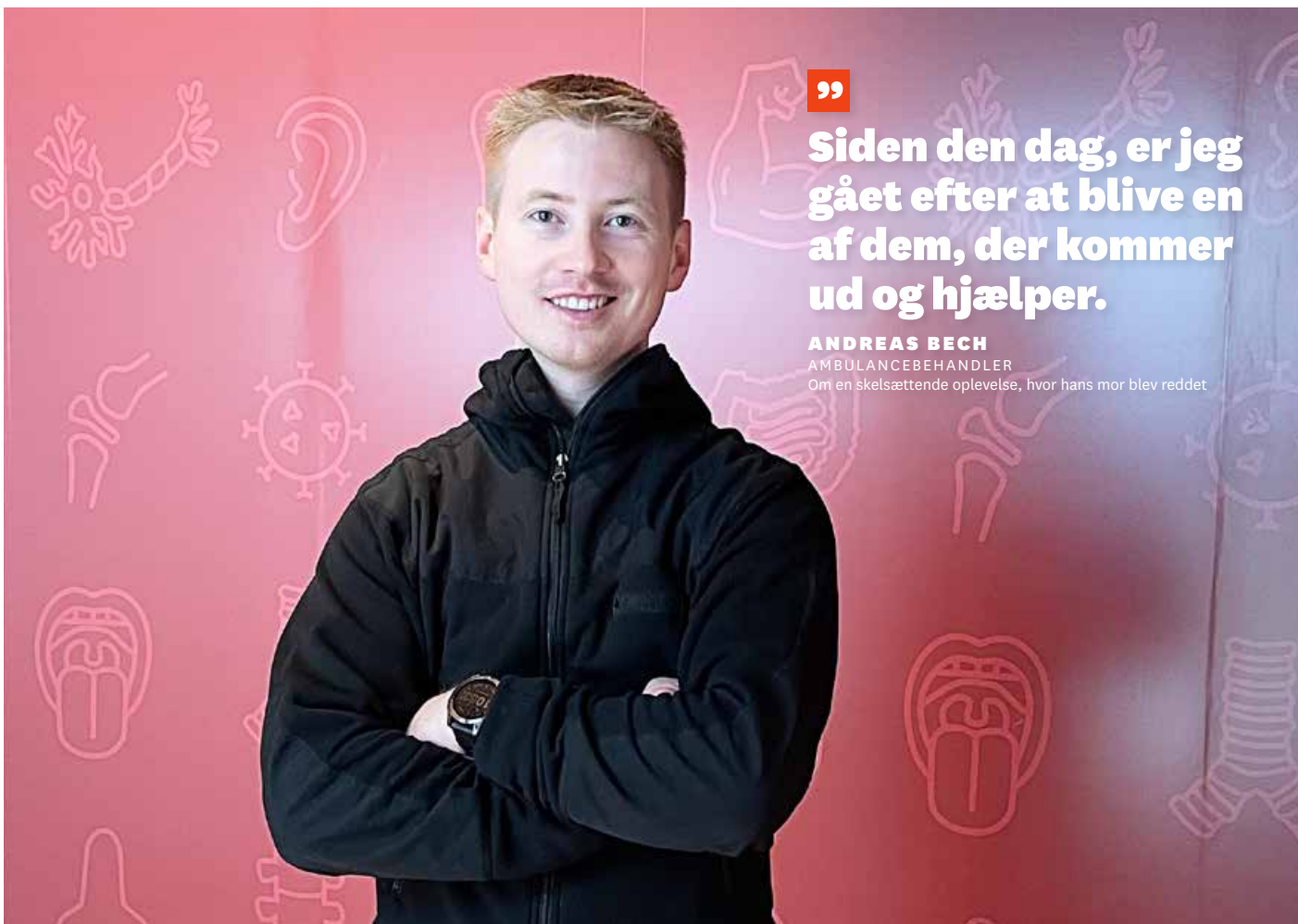
”Trods han kun har været færdiguddannet som ambulancebehandler siden juni 2023, så er han blandt de absolut dygtigste af mine kolleger. Det er han, fordi han hele tiden søger at dygtiggøre sig, er nysgerrig og er meget modtagelig overfor input,” står der blandt andet i nomineringen.

Andreas Bech kan godt genkende sig selv i beskrivelsen, for lysten til at udvikle sig fagligt har for nylig drevet ham til at efteruddanne sig til at køre i akutbil ved siden af sit arbejde i ambulancen. Alligevel synes han, det er lidt ’vildt’ at høre sin kollegas ord.

”Det er selvfølgelig rart at få at vide. Men jeg føler jo i bund og grund bare, at jeg passer mit arbejde. Jeg synes, at det er vigtigt at holde sig opdateret og dygtiggøre mig løbende, og så kigger jeg meget på de kolleger, der har mere erfaring end mig, for mange af dem har

Læs mere
pensam.dk/talent

”

Siden den dag, er jeg gået efter at blive en af dem, der kommer ud og hjælper.

ANDREAS BECH

AMBULANCEBEHANDLER

Om en skelsættende oplevelse, hvor hans mor blev reddet

gode tips og tricks. Men erfaring i sig selv er ikke nødvendigvis lig med, hvor dygtig man er,” siger Andreas Bech.

Én særlig oplevelse ændrede alt

Det lå altid i kortene, at Andreas Bech ville vælge en vej i livet med blå blink. Han er nemlig vokset op med en far, der var deltidsbrandmand. Alligevel husker han tydeligt den specifikke situation, hvor det gik op for ham, at han ville uddanne sig til ambulancebehandler.

Han var 15 år og hjemme fra sin efterskole på weekendbesøg hos sine forældre, da han oplevede noget, han aldrig vil glemme.

Hans mor faldt om med en hjerneblødning. Kaos. Ambulancen blev tilkaldt. Men så skete der noget magisk.

”I sådan en situation er der jo en masse panik. Men jeg oplevede, at så snart ambulancen kom, så faldt der ro på situationen. Ambulancebehandlerne fik styr på det, der nu skulle være styr på, og min mor kom hurtigt i den rigtige behandling. Hun overlevede og har ingen men i dag. Siden den dag, er jeg gået efter at blive en af dem, der kommer ud og hjælper,” fortæller Andreas Bech.

Han mener, at han er landet på rette hylde blandt hurtige udrykninger og kolleger, der støtter hinanden, når de kommer ud for voldsomme episoder på arbejdet. På sigt kunne han dog godt tænke sig at blive paramediciner. De har samme ædle mission, mener han – og endnu flere medicinske kompetencer. ★

SASU@FOA.DK

BLÅ BOG

Navn

Anders Bech

Uddannelse

Social- og sundhedsassistent i 2018 og ambulancebehandler i 2023.

Karriere

- Ambulancebehandler ved Den Præhospitale Virksomhed, Region Nordjylland fra september 2023. Ambulancebehandlerrelev samme sted siden 2022.
- Social- og sundhedsassistent på Aalborg Universitetshospital i 2018-2022.

82% SAGDE JA

Midt i april stod det klart, at FOAs medlemmer stemte ja til de nye overenskomster. Det betyder lønstigninger og mange andre forbedringer.

FOKUSSIDERNE ER SKREVET AF REDAKTIONEN | FOTO: JØRGEN TRUE

Du har sikkert opdaget, at din løn er blevet højere på den seneste lønseddel. Det er den på grund af de nye overenskomstaftaler, som blev forhandlet hjem ved OK24 og vedtaget 15. april.

Det stod klart, efter at 93.497 FOA-medlemmer – det svarer til 67 procent – satte kryds i urafstemningsperioden. 82,3 procent stemte ja, og 17,7 procent stemte nej.

Stemmeprocenten på 67 procent er den højeste i FOAs historie.

”Det er et overvældende stort flertal, der samlet i FOA har stemt ja til OK24-resultatet. Det er vi rigtig glade for. Jeg er glad og stolt,” siger FOAs formand Mona Striib.

Nogle faggrupper – herunder dagplejerne, FOA Ambulance og faggruppen ’LFS, dag’ – stemte dog nej.

”Det er ikke alle, der har været jublende glade. Det betyder selvfølgelig, at vi har et særligt fokus på, hvad årsagen til det nej er. Det skal vi dykke ned i,” siger Mona Striib.

Men på trods af enkelte faggruppers nej, bliver det altså det samlede resultat, der gælder.

Den økonomiske ramme landede på 8,8 procent, hvoraf 6,5 procent af dem går til generelle lønstigninger over 2 år.

Allerede fra 1. april i år er alle steget med 4 procent i løn. Det kommer til at gælde med tilbagevirkende kraft. ★

Mere om OK24:
[Fagbladetfoa.dk/OK24](https://fagbladetfoa.dk/OK24)

SÅDAN STEMTE UDVALGTE FAGGRUPPER I TEKNIK-SERVICE SEKTOR

Faggruppe	Ja	Nej
Kommuner		
FOA Brand og Redning	75,2 %	24,8 %
FOA Bybuschauffører	81,5 %	18,5 %
FOA Fælles ejendomsdrift	81,2 %	18,8 %
FOA Parkering	82,6 %	17,4 %
FOA Plejehjemstekniker	82,8 %	17,2 %
FOA RBR Rådhus, Biblioteks- og Regionsbetjente	87,1 %	12,9 %
FOA Søfart	74,0 %	26,0 %
FOA Sport (Bade- og Idrætsassistenter)	91,7 %	8,3 %
FOA Teknik og Service (Skoler)	86,6 %	13,4 %
FOA Teknisk Ledelse	89,4 %	10,6 %
FOA Trafikservice	83,5 %	16,5 %
Formænd under formandsoverenskomsten	89,2 %	10,8 %
Specialarbejdere	73,8 %	26,2 %

Regioner

FOA Ambulance	41,6 %	58,4 %
FOA Brand og Redning	52,5 %	47,5 %
FOA RBR Rådhus, Biblioteks- og Regionsbetjente	91,7 %	8,3 %

MERE
LØN

SÅDAN STIGER LØNNEN OVER DE NÆSTE TO ÅR FOR EN ...

TEKNISK SERVICEMEDARBEJDER ANSAT I EN KOMMUNE MED 6 ÅRS ERFARING

- 2.160 kr. mere i løn og pension hver måned. (løntrin 17)
- 2.670 kr. mere i løn og pension hver måned. (løntrin 14)

TEKNISK SERVICELEDER ANSAT I EN KOMMUNE PÅ ET AF DE TRE LØNTRIN

- 3.161 kr. mere i løn og pension hver måned. (løntrin 17)
- 2.480 kr. mere i løn og pension hver måned. (løntrin 22)
- 2.740 kr. mere i løn og pension hver måned. (løntrin 27)

BEREDSKABSASSISTENT ANSAT I EN KOMMUNE MED 4 ÅRS ERFARING (LØNTRIN 20)

- 3.100 kr. mere i løn og pension hver måned

BRANDMAND ANSAT I EN KOMMUNE MED 6 ÅRS ERFARING

- 3.100 kr. mere i løn og pension hver måned.

STYRMAND/BEDSTEMAND/MASKINIST/BROPERSONALE ANSAT I EN KOMMUNE

- 2.690 kr. mere i løn og pension hver måned.

AMBULANCEBEHANDLER ANSAT I EN REGION MED 4 ÅRS ERFARING

- 2.490 kr. mere i løn og pension hver måned.

PARAMEDICINER ANSAT I EN REGION MED 10 ÅRS ERFARING

- 2.990 kr. mere i løn og pension hver måned.

ST-REDDER ANSAT I EN REGION MED 0 ÅRS ERFARING

- 2.050 kr. mere i løn og pension hver måned.

VAGTCENTRALPERSONALE ANSAT I EN REGION MED 4 ÅRS ERFARING

- 2.780 kr. mere i løn og pension hver måned.

Se flere udvalgte eksempler her

FOKUS ■ OK24

DET SKAL DU OGSÅ VIDE

Alle medarbejdere på det offentlige arbejdsmarked er sikret en samlet lønstigning på 6,5 procent. Bemærk, at udtrykket 'samlet lønstigning' dækker over både løn og pension, når alt om to år er slået helt igennem.

Derudover har hver fagforening forhandlet for egne faggrupper. For langt de flestes vedkommende har det resulteret i yderligere forhøjelser af løn og pension på 1,5 til 2 procent. Dermed har alle altså udsigt til samlede lønstigninger på over 8 procent over de næste 2 år.

Men så er der regeringens lønlofte og de 6,8 milliarder kroner, der på forhånd var reserveret til ekstraordinære lønforhøjelser til medarbejdere inden for 4 særlige faggrupper. De skulle blandt andet honoreres for at arbejde på skæve tidspunkter, men efter pres fra ikke mindst FOA får flere medarbejdere, der – ligesom sosu-personale og pædagogisk personale arbejder om natten, i weekenden og på helligdage – også del i de penge. ★

FOTO: JACOB NIELSEN

FORBEHOLD

1. Når vi fortæller, hvor meget mere man kommer til at tjene ved at have vagt hver tredje weekend, gælder det udelukkende vagter i tidsrummet lørdag kl. 7-15 og søndag kl. 7-15. Har du aften- eller nattevagt, er beløbet større.
2. Når vi fortæller, hvor meget mere man kommer til at tjene ved at have blandede vagter, bygger eksemplet på, at man over en periode på fire uger har én aftenvagt, én nattevagt og én weekend i dagvagt fra kl. 7-13.
3. Når vi fortæller, hvor meget mere man kommer til at tjene som fast nattevagt, bygger regnestykket på 7/7-vagter, hvor man har syv nattevagter efterfulgt af syv fridage.
Når vi fortæller, hvor meget mere man kommer til at tjene som fast aftenvagt, bygger regnestykket på, at der over fire uger er 14 aftenvagter, hvoraf to af dem er i weekender.
4. I regionerne indføres et nyt vagttillæg. Det udløses, hvis man i løbet af året arbejder mere end 301 timer udenfor dagtimerne. For FOAs faggrupper ligger værdien af det tillæg på mellem 900 og 1.700 kr. om måneden.
5. Helt generelt er alle løn- og pensionsstigninger beregnet på fuldtidsstillinger område o. For overenskomster, der har fritvalg, er fritvalget indregnet i pension.

”ET STORT FREMSKRIDT”

En aftale med forbedringer, der kan mærkes.

Sådan siger sektorformand i Teknik- og Service-sektoren i FOA, Thomas Brücker om den nye arbejdstidsaftale for ambulancepersonalet, som han og FOA har indgået med Danske Regioner.

”Tidligere har vi været en hel bunke organisationer med skiftende interesser, der skulle finde fodslag overfor arbejdsgiverne. Med den her aftale, hvor vi sidder direkte overfor arbejdsgiverne, har vi mulighed for i langt højere grad at bringe kollegernes ønsker og krav ind på forhandlingsbordet. Det synes jeg også, at man kan se på resultatet,” siger Thomas Brücker.

Aftalen handler blandt andet om 2 pauser på 12-timersvagt, en stor stigning i ulempetillægget, bedre faciliteter og øget fleksibilitet for arbejdsgiveren. ★

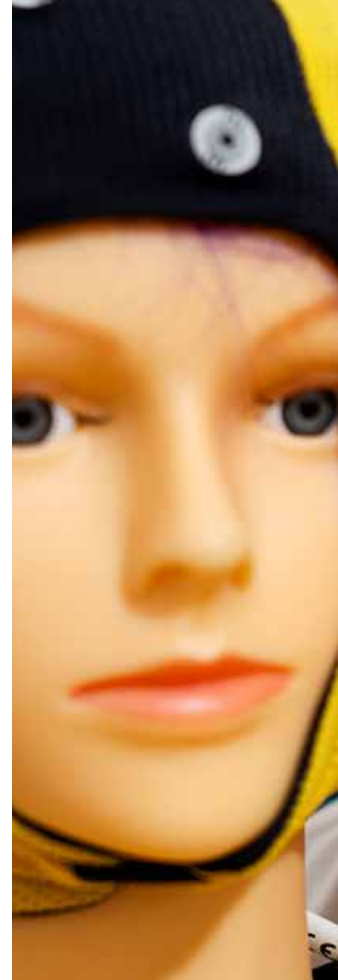

Du kan få et overblik
over aftalen her

Nerver af stål og hjernen i blød

En af de smallere karriereveje indenfor sosu-sektoren er på charme-offensiv. Mød neurofysiologiassistentelev Camilla Lykke Pedersen.

AF ALLAN WAHLERS | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

”Det lød bare så spændende!” Camilla Lykke Pedersens øjne lyser op, når hun fortæller Fagbladet FOA og andre nysgerrige gæster ved DM i Skills om, hvorfor hun valgte sin uddannelse.

Til Skills i april kunne man nemlig også høre om andre karriereveje – for eksempel uddannelsen som neurofysiologiassistent, der specialiserer sig i hjernen og nervesystemet.

De allermest interesserede til Skills kunne også tage plads i en behandlingsstol og få foretaget en nerveledningsundersøgelse af Camilla Lykke Pedersen, der begyndte på lærepladsen i september.

”Vi udfører nerveledningsundersøgelser, hvis patienter for eksempel har føleforstyrrelser i hænder og fødder,” fortæller hun.

Det er de store nervefibre i det såkaldt perifere nervesystem, der undersøges i arme og ben. For eksempel ved håndleddet. Afhængigt af alder kan

undersøgelsen bedømmes som normal eller abnorm – er den abnorm, kan der være sygdom i nervesystemet (*se boks*).

Stadig noget med mennesker

Neurofysiologiassistenterne er en af FOAs mindre faggrupper i sosu-sektoren, og hvor sosu-medlemmerne kan tælles i titusinder, er der under 100 neurofysiologiassistent, både uddannede og elever.

30-årige Camilla Lykke Pedersen havde en fortid i rejsebranchen, inden hun valgte sin nye karrierevej.

”Jeg ville stadig gerne have med mennesker at gøre. Men det skulle ikke være i hjemmeplejen og ikke som sygeplejerske. Heldigvis faldt jeg over denne uddannelse,” fortæller hun.

”Det er hele nervesystemet, vi interesserer os for i neurofysiologien, og jeg synes, det er rigtig rart, at det er afgrænset til et specifikt område, som sandelig også kan være komplekst. Derudover er vi med til at udføre man-

ge EEG-undersøgelser, hvor vi undersøger hjernens aktivitet. Patienter kan for eksempel blive undersøgt, hvis der er mistanke om, at de lider af epilepsi,” siger Camilla Lykke Pedersen.

Hun nævner en lang række situationer, hvor der er brug for en neurofysiologiassistent. For eksempel i overvågningen af for tidligt fødte børn eller i psykiatrien, hvis man skal udelukke, at en tilstand skyldes det, man kalder en organisk årsag.

Der vil også typisk være brug for en som Camilla Lykke Pedersen i forbindelse med blodpropper eller ved hjertestop, hvor patienterne ikke er vågnet op. Så skal deres hjerneaktivitet undersøges.

”Vi kan også være med på operationsstuer under hjerne- og rygoperationer, hvor der udføres målingerne og aflæses undervejs,” siger hun.

’Nå, kan man også det’

Det er første gang, uddannelsen som neurofysiologiassistent viser sig frem

Camilla Lykke Pedersen begyndte på uddannelsen til neurofysiologiassistent i september 2023. Og hun er vild med den.

til DM i Skills. Og uddannelseskoordinator Mette Andersen fra Syddansk Erhvervsskole håber at komme med igen:

”Jeg synes, det gik virkelig godt. Der kom mange forbi, folk var interesserede og sagde ’nå, kan man også det’. Så det er rigtig godt, at vi popper op i uddannelseslandsskabet, så potentielle elever ved, at det her altså også er en mulighed.”

Mette Andersen fremhæver, at oplæringsforløbene vil tiltale mange. Efter et grundforløb på et halvt år udgør den praktiske oplæring omkring tre fjerdedele af uddannelsen på to år. Samtidig er arbejdsløsheden lav, så eleverne kan være næsten sikre på, at de kan blive ansat på det hospital, hvor de bliver oplært.

”Derudover skal man selvfølgelig være interesseret i sundhedsvæsenet og have flair for teknik, fysik og matematik. Og selv om man ikke er med i den direkte pleje, skal man være god til

øjebliksmøderne med det menneske, der sidder i stolen,” siger hun.

Også FOAs fagpolitiske ordfører på uddannelsesområdet, Helena Mikkelsen, nåede forbi den lille neurofysiologiassistentstand til DM i Skills:

”Jeg synes, det er godt, at nogle af de mange forskellige funktioner i vores sundhedsvæsen bliver vist frem, og jeg kan være stolt over, at FOA også har noget, der er så specialiseret på hylden. Det er vigtigt at vise, at der er mange forskellige funktioner på et sygehus, og ikke kun læger, sosu-er og sygeplejersker. Det er neurofysiologiassistenter et rigtig godt eksempel på.”

Helena Mikkelsen hæftede sig også ved, at uddannelsen også er en mulighed i forhold til brancheskift – hvis man for eksempel ikke længere kan eller vil arbejde som sosu-assistent, så kan man gå den mere specialiserede vej og stadig udnytte sin empati og faglige viden. ★ ALWA@FOA.DK

NEUROFYSIOLOGIASSISTENT- UDDANNELSEN

På uddannelsen lærer man at undersøge patienter i alle aldersgrupper for sygdomme som fx epilepsi, betændelsestilstande i hjernen, nervebetændelse og sklerose.

Man lærer at observere, aflæse og beskrive kurver og måletekniske resultater og formidle resultaterne videre til fagpersonalet.

Efter et halvt års grundforløb, begynder selve uddannelsen på 2 år. Cirka $\frac{3}{4}$ af de 2 år foregår i praktik. Den sidste $\frac{1}{4}$ er en periode med skoleundervisning og til sidst svendep prøve.

Uddannelsen foregår på Syddansk Erhvervsskole i Odense, og der er 10 hospitaler og virksomheder i hele landet, hvor praktikken forløber.

Læs mere her

DET FINE PUSLESPIL FÅR DET HELE TIL AT HÆNGE SAMMEN

STRIIBEN | Indimellem støder jeg på meningsudvekslinger mellem faggrupper på de sociale medier, som bekymrer mig. Tonen bliver hård, og ofte er der slet ikke dialog. Der lyttes ikke.

Det undrer mig, fordi vi jo netop arbejder på områder, hvor hver eneste brik har sin berettigelse. Det er det store fine puslespil af forskellige kompetencer, der gør, at vi lykkes med opgaven. Det er udviklingen af kompetencer, fleksibilitet i opgaveløsningen og samarbejdet mellem faggrupper, der giver kvalitet.

Vi mangler ikke arbejde. Vi mangler i stigende omfang personale, og der er ikke mange sektorer, som svømmer i overskud. Derfor er det rigtig godt, at vi er kommet i gang med 'Rette kompetencer til rette opgaver' og samspillet mellem faggrupper på nye måder. Det giver mening, det giver kvalitet, og det giver udvikling. Det forbedrer dialogen, og det forbedrer arbejdsmiljøet.

Det er vigtigt at tænke på det store puslespil, hvor alle brikker skal i brug for at skabe en helhed. Der er huller i rammen, som skal lukkes. Der er både nye beslutninger, som skal tages, og vi skal have modet til at implementere dem, før vi lykkes. En ny sundhedsstruktur skal på plads i løbet af året, og vi venter spændt på den rammebeslutning fra Christiansborg, der skal sætte det hele i gang.

Lige nu er min opfordring, at vi skal passe på alle faggrupper. At vi skal se hinanden og række ud til andre fagligheder end den, vi selv er en del af. Et puslespil består af mange brikker, der skal hænge sammen for at skabe en helhed. ★

MONA STRIIB
FORMAND

”

ALLE BRIKKER SKAL
I BRUG FOR AT SKABE
EN HELHED.

X

@STRIIBMONA

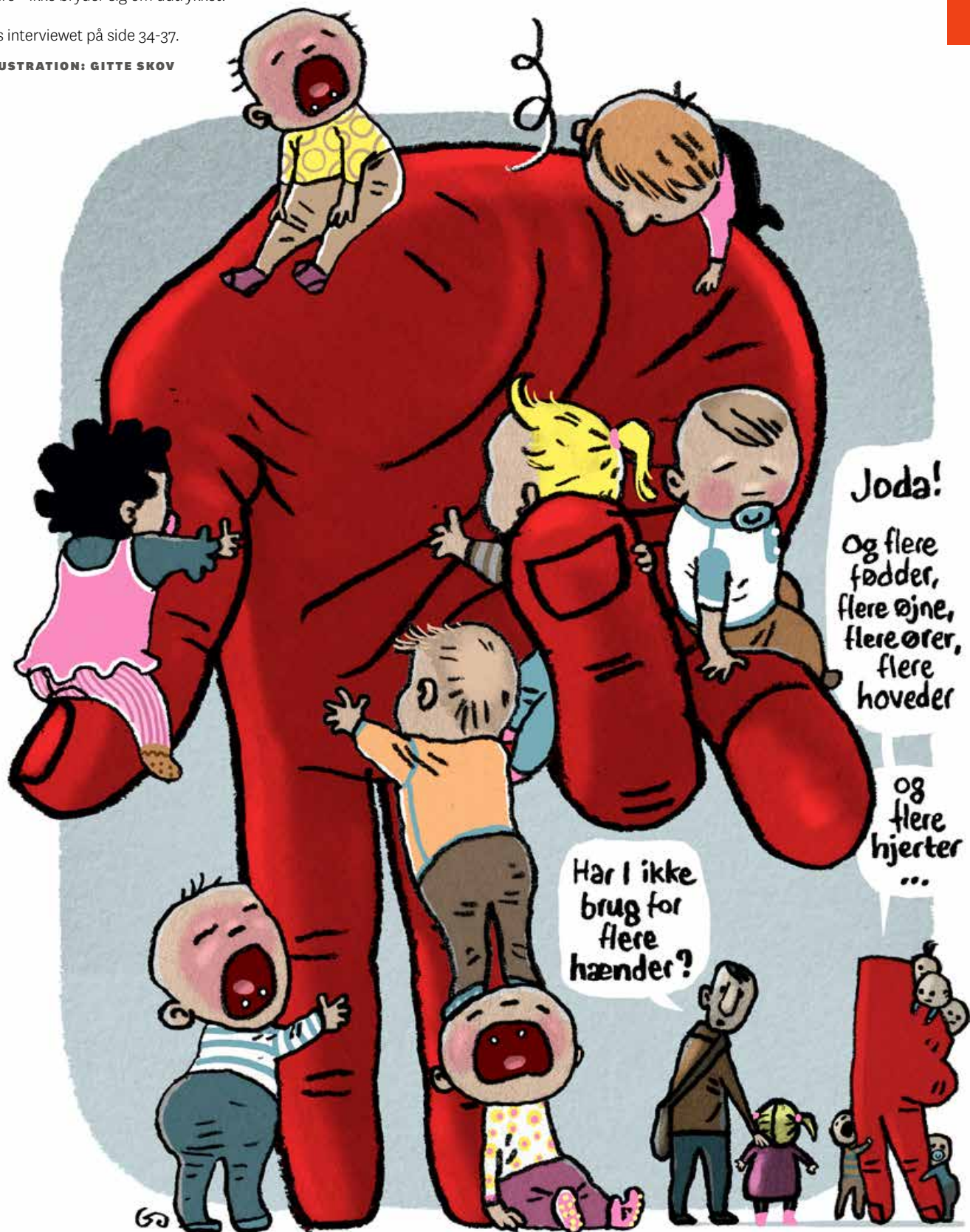
BRANDVARME HÆNDER

Forfatteren Stine Askov har valgt at kalde sin nye skønlitterære bog for 'Varme hænder'. Titlen er ironisk, da hun – som så mange andre – ikke bryder sig om udtrykket.

Læs interviewet på side 34-37.

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

GROFT
SAGT

**NY
PODCAST**

MØD PANELET

**Rasmus
Fog-Nielsen**
Pædagog
Fritidscenter
Bispebjerg Syd

Annika Bæk Vind
Leder
Børnehuset
Grønttorvet

Kære læser

Det her har jeg glædet mig til at fortælle dig om: Sammen med vores panel af sjove og dygtige mennesker har jeg nemlig lavet en helt ny podcast, som handler om alle de ting i (arbejds)livet, der giver smil på læben, ondt i maven og bobler i hovedet.

'**Dilemmaklubben med Malin**', hedder den, og her dykker vi ned i spørgsmål, der kommer direkte fra dig og dine kolleger.

For hvad ville du sige til, at din tillidsrepræsentant havde sin mor boende på arbejdspladsen – og at tillidsrepræsentanten oven i købet snart skal være leder? Jeg kan afsløre, at det ikke falder i god jord hos panelet. Av.

Du kan også høre Dilemmaklubbens råd, når en doven seniorkollega beder eleven om at lave kaffe og endda skælder ham ud, fordi han ikke kan være to steder på samme tid.

Hos os i Dilemmaklubben er mottoet: Intet er for almindeligt. Og intet er for sært. Nogle gange går vi tæt på privatlivet, andre gange er det almindelige hverdagsproblematikker på arbejdet, der fylder. Jeg lover, at det bliver både sjovt, alvorligt, kærligt og nogle gange direkte forargende. Men det bliver aldrig kedeligt.

Og hvis du tænker, hvad en podcast egentlig er, så er det en almindelig lydoptagelse, du kan høre på din cykel på vej hjem fra arbejde, mens du skræller kartofler, eller når din partner bare bliver for meget. 😊

Jeg glæder mig til, at du lytter med. Det kan du gøre allerede nu, der hvor du plejer at lytte podcast – eller her: [Fagbladetfoa.dk/podcast](https://fagbladetfoa.dk/podcast)

Kh Malin, journalist på Fagbladet FOA, og alle paneldeltagerne i Dilemmaklubben

Scan og lyt

Kære Dilemmaklub

Skal jeg lyve mig syg, når mit barn har feber for femte gang denne måned, og min chef har bedt mig om at finde en løsning?

Kh Mette

Kære Dilemmaklub

Min kollega har misbrugsproblemer. Kan jeg nøjes med at tage problemet op med hende og forsøge at hjælpe hende med at finde et behandlingssted, eller er jeg forpligtet til at gå til ledelsen? Jeg vil nødigt være med til at få hende fyret. Håber, I kan hjælpe,

vh Jan

Husk

Send dine egne dilemmaer til Dilemmaklubben på dilemma@foa.dk

Monia Brøgger-Stoltz
Ftr og social- og sundhedsassistent
Rudersdal

Niclas Vingum Tindbæk
Læser SOSU
EUX på SOSU H

Signe Gundlach Nielsen
Social- og sundhedsassistent
Plejehjemmet Bakkely

Rikke Riis Jensen
Social- og sundhedsassistent
Psykiatrisk afdeling, Odense

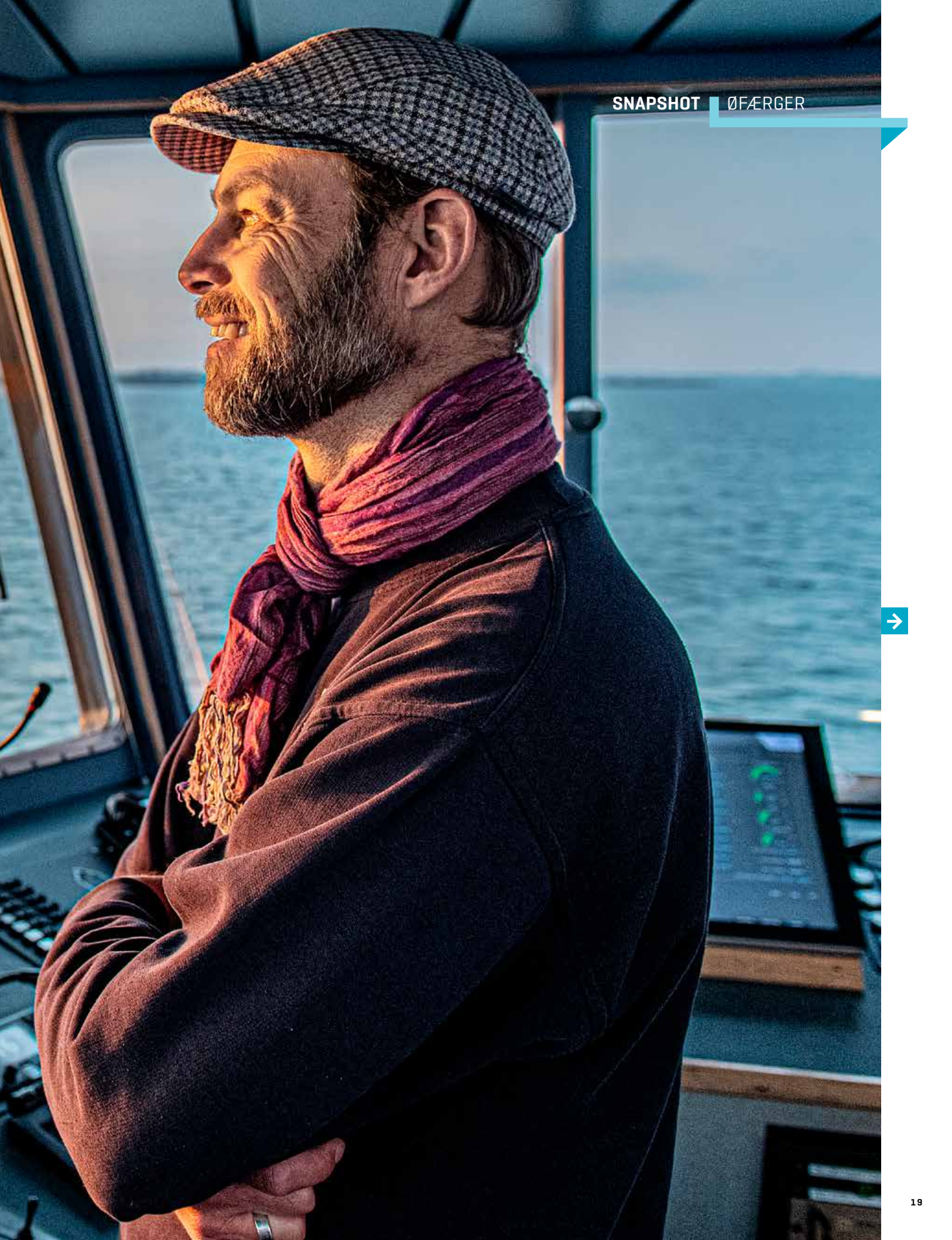
**... OG
MANGE
FLERE**

Folk har ikke lyst til at skælde ud, når Stig står og smiler

Når man er så heldig at have luft i sejlplanen og P8 Jazz i radioen, kan man klare det meste – også sommerferieturisterne. Kom med en tur på Strynø-færgen.

AF ALLAN WAHLERS | FOTO: SIMON JEPPESEN

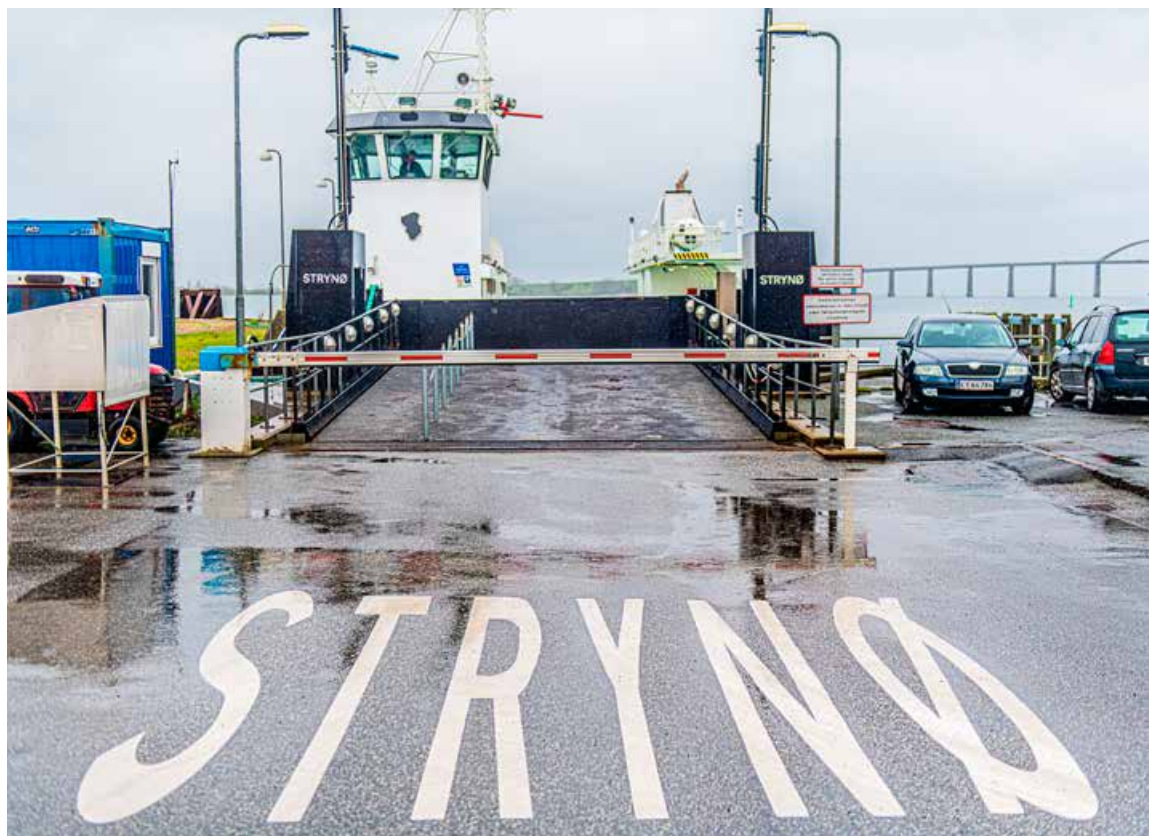
STRYNØ-FÆRGEN

M/F Strynø sejler frem og tilbage fra Rudkøbing på Langeland til Strynø i Fynske Øhav.

Den betjener primært de godt 200 strynboere, men i ferieperioder kommer der også en del turister til den knap fem kvadratkilometer store ø.

Strynø-færgen oplevede i 2021 en voldssag. Den foregik dog på kajen og havde intet med den normale færgefart at gøre, understreger skibsfører Stig Caspersen, der også er tillidsmand.

Der er cirka 50 forskellige færgeruter i Danmark.

M/F STRYNØ tøffer roligt ind i havnen i Rudkøbing. Vandet i Fynske Øhav er blikstille, og skibsfører Stig Caspersen styrer båden sikkert til kaj, så morgenbådens cykelpendlere og enkelte biler fra Strynø kan trille i land.

Under dæk spinner de to velsmurte 750 hestekræfters motorer i det forbilledligt rene maskinrum, og på broen nynn timer kaptajn Caspersen og hans kollega Jonny med på P8 Jazz.

Der er luft i sejlplanen. Hvis en strynboer ringer og siger, at han eller hun bliver lidt forsinket, venter båden lidt – tager turen fem minutter mere end normalt, henter man det bare på næste tur. Og posten og købmandsvarerne skal jo også nok nå frem.

Sådan er det på Strynø-færgen. Næsten hele året.

Men meget ændrer sig, når sommerferien rammer de danske farvande, og øfærgerne skal sejle med fyldte bildæk og familier på tur.

”Så er det straks en anden type passagerer, vi får med, som ikke kender færgen og ikke ved, hvad der er op og ned,” siger Stig Caspersen.

Hans bedste råd til sine kolleger på Strynø-færgen og på resten af Danmarks øfærger er, at tage noget af den ro med, som man oplever resten af året, og indstille sig på at være smilende og tålmodig, mens det står på. På den måde vil man kunne undgå langt de fleste konflikter.

”Nogle har måske skyndt sig for at nå færgen og er måske en lille smule stressede og nervøse for, om der er plads til dem,” siger Stig Caspersen.

”Så handler det meget om, hvilken tilgang vi møder passagererne med. Man har ikke lyst til at skælde ud på nogen, der står og smiler.”

Noget andet, Strynø-fartens skibsførere skal vænne sig til i ferieperioden, er bankene på døren fra familiefædre eller -mødre, der lige vil høre, om de må komme op og se broen.

”Hvis det nu er far nummer 20, som kommer med sin dreng og vil have et billede, hvor drengen sidder oppe i stolen, så kan det godt være, man ikke lige er så fortællende og opsat på, at de skal have en god oplevelse som med far nummer 1,” siger Stig Caspersen.

De fleste familier accepterer heldigvis et nej, hvis det passer dårligt, eller når de bliver bedt om at forlade broen igen, siger han.

Men det, der stresser allermest om sommeren, er det, der pludselig dukker op i stor stil på vandet omkring båden: Lystsejlerne.

”Der må man sige til sig selv hvert år, at man ikke må forvente noget som helst. Lystsejlerne ligger tit i vejen i sejlrenden og opfører sig anderledes, end man kan forvente,” siger Stig Caspersen.

”Så er der er noget, der hedder et tvivlssignal, som består af mindst fem korte toner med skibets fløjte – og det plejer at virke.” ★ ALWA@FOA.DK

FAGLIGHEDEN SKAL STYRKES I BEREDSKABET

FAGLIGT TALT | Vi fulgte alle med, da en masse brandfolk i hovedstaden kæmpede imod flammerne i Børsen, hvor der pludselig udbrød brand i en af Danmarks meget historiske bygninger. Det var en lang indsats, som både var kompliceret, risikofyldt og ressourcekrævende. En indsats, der fra alle sider blev rost og værdsat.

Desværre stopper værdsættelsen af det uddannede kommunale redningsberedskab her. I Danmark hylder man i høj grad civilsamfundets rolle i beredskabet og det frivillige beredskab. Under 20 procent af landets beredskabspersonale har erhvervet som deres hovederhverv. Resten er enten tilkaldebrandmænd eller frivillige.

Kigger vi på, hvilken uddannelse det kræver at være brandmand, så er et 6 ugers kursus nok til at overholde de statslige lovkrav. Så groft sagt bliver vores brandfolk anset som værende ufaglært arbejdskraft. Årsagen til det lave uddannelsesniveau er, at man historisk netop har baseret kernen i det danske beredskab på tilkaldebrandmænd og frivillige. I 2024 må vi bare konstatere, at et så lavt uddannelsesniveau ikke står mål med de udfordringer og forventninger, der er til beredskabet.

Det er på tide, at de politikere, der har ansvaret for dette område, styrker det borgernære kommunale beredskab og samtidig sikrer, at brandfolk landet over får en faglært uddannelse, så kernen i det danske beredskab bliver faglærte og ikke frivillige. ★

THOMAS BRÜCKER
SEKTORFORMAND

”

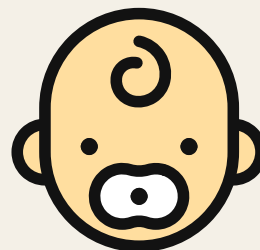
**GROFT SAGT BLIVER
VORES BRANDFOLK ANSET
SOM VÆRENDE UFAGLÆRT
ARBEJDSKRAFT.**

X

@FOATHOMASB

KORT
OG
GODT

VED DU ...

... hvor lang barsel du har? Hvor længe du har fuld løn? Og hvad med din partner?

Det er ikke altid helt nemt at finde ud af. Men med FOAs nye barselsberegner bliver det stillet op, så man forstår det. Her får du din egen unikke barselsplan, som tager højde for både din og din partners rettigheder til løn under orlov, hvordan I deler orloven og hvilke frister, I skal overholde ... og meget mere.

Find den her

RAPPORT: **SELVSTYRENDE TEAMS GØR UNDERVÆRKER**

Det er lettere at gøre en positiv forskel for borgerne, og medarbejderne er oftere stolte af det arbejde, de udfører, og fællesskabet med kollegerne er blevet større.

Det er nogle af de resultater, der er kommet frem i en ny undersøgelse om faste, tværfaglige og selvstyrende teams i ældreplejen, som Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, VIVE, har lavet på baggrund af 25 kommuners forsøg med faste teams i ældreplejen.

66 procent af medarbejderne oplever, at det er lettere at tilpasse hjælpen til borgerens behov og ønsker, og 63 procent svarer, at de oftere kan være stolte af det arbejde, de udfører.

FOTO: COLOURBOX

Beredskaber slår alarm

Oversvømmelser, snestorme og ekstremt blæsevejr.

Det er blot nogle af de vejrphenomener, som brandfolk og beredskabspersonale har skullet håndtere i løbet af det seneste halve år. Og på grund af øgede konsekvenser af klimaforandringerne forventes der flere af den slags opgaver i fremtiden.

Men det er beredskaberne slet ikke gearet til. Det viser en rundspørge, som TV 2 har lavet hos landets 29 beredskabschefer.

Halvdelen mener, at deres beredskab indenfor det seneste år har oplevet episoder, hvor det har svigtet eller ikke har været gearet til en klimahændelse. 69 procent af beredskabscheferne er bekymrede for tingenes tilstand i deres beredskab.

&
Læs hele
historien her

17,3

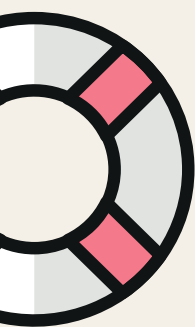
milliarder kroner lød PensSams afkast på i 2023 før skat. Sammenlignet med andre pensionselskaber i branchen var det et af de bedste afkast, og det betød, at de fleste medlemmer har oplevet stigende pensionsudbetalinger.

KILDE: PENSAM.DK

KAMERAER SKAL ØGE SIKKERHEDEN

Fredericia Svømmehal har fået installeret 14 kameraer højt over bassinerne og et enkelt kamera i et køje under vandet. Det sker for at hæve sikkerheden.

"Vi får kameraer i både svømmehallen, badelandet og terapi-bassinet. Det vil betyde, at en livredder fra et hævet podie i svømmehallen vil holde øje med skærme fra alle tre områder og lynhurtigt kan slå alarm, hvis noget er galt," siger leder Jacob Falkenby til Fredericia Dagblad.

LIVREDDERE KOMMER PÅ KURSUS

Lange lukningsperioder efterlader ofte svømmehalspersonalet i et utrygt limbo. Derfor har FOA i samarbejde med Kommunernes Landsforening og både Hørsholm og Helsingør Kommuner sørget for, at nogle af livredderne i Hørsholm og Helsingør Svømmehal kan blive sendt på kursus under renoveringerne.

Lederen af Helsingør Svømmehal håber på at kunne tilbyde medarbejderne samlet seks ugers kurser ud af fire måneders lukning. For resten af perioden skal medarbejderne afholde ferie og omplaceres i andre job i kommunen.

KUN I E-BOKS FRA JULI

Fra juli sender FOA og FOAs A-kasse indbetalingskort for indbetaling af kontingent ud via e-Boks i stedet for et fysisk brev. Det sendes til alle FOA-medlemmer, der ikke har tilmeldt sig Betalingsservice. Medlemmer, der er fritaget for digital post, Mit-ID og e-Boks, vil stadig få tilsendt et fysisk indbetalingskort med posten.

Den giver os en unik mulighed for at fortsætte forskningen inden for hjertestop og genoplivning og ad den vej være med til at redde endnu flere liv.

FREDRIK FOLKE

FORSKNINGSLEDER I AKUTBEREDSKABET OG OVERLÆGE PÅ HJERTEAFDELINGEN PÅ HERLEV HOSPITAL

Region Hovedstadens Akutberedskab og Herlev Hospital har modtaget en bevilling på 10 mio. kr. fra Novo Nordisk Fonden til at forske i, hvordan vejledningen i hjertelungeredning kan blive bedre, når borgerne ringer 1-1-2 ved hjertestop.

KILDE: BEREDSKABSINFO.DK

”JEG ER MEGA- STOLT”

Brandmester hos Specialtjenesten i Hovedstadens Beredskab Thomas Thode var med til at redde en del af Børsens tag. Her fortæller han om indsatsen.

AF IDA ØSTERLUND | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

Det er tirsdag morgen, den 16. april. Thomas Thode, som er brandmester i Specialtjenesten i Hovedstadens Beredskab, er mødt ind før tid til dagens vagt.

Heldigt nok. For lige da han har klædt om, lyder alarmen. Der er ild i Børsen i København.

I brandbilen på vej derned får Thomas Thode og kollegerne en melding over radioen. Situationen er hektisk. Og da de drejer om hjørnet ved Slotsholmen, får de syn for sagen.

”Jeg tænker bare, at det her bliver kritisk. Det er en stor ildebrand. Der går en masse tanker gennem mit hoved. Hvor skal vi angribe branden henne? Hvor skal vi hen? Hvad skal taktikken være? Det gælder om at komme hurtigt op på taget og få nogle øjne på,” siger han.

Ét stort flammehav

Sammen med de første røgdykkere bevæger Thomas Thode sig op ad en udvendig trappe udenpå stilladset, som sidder på Børsen.

Taget og tårnet er helt omspændt af flammer, ser han, da han kommer derop.

”Noget af det, der gjorde Børsen-branden ekstra svær at slukke, var, at bygningen netop havde fået et nyt kobbertag, som holder ’ufatteligt’ godt på varmen,” fortæller Thomas Thode.

Thomas Thode sparker et kvistvindue ind og glider ind i bygningen. Herinde åbner han døren til et stort loftrum, hvor tårnet går ned igennem.

”Alt brænder derinde. Det er ét stort flammehav. Gulve, vægge, alle konstruktioner brænder.”

Han får kaldt et røgdykkerhold op, og sammen går de ind i det flammefyldte lokale for at sikre, at branden bliver inde bag brandmuren.

I sikkerhed for spiret

Nede på gaden kan indsats- og holdlederne se, at det ikoniske dragespir på Børsens tag snart vælter. Derfor vil de for en sikkerheds skyld have, at alle trækker ud af bygningen.

Men Thomas Thode har en anden idé:

”Jeg er derinde og har syn på, hvordan det ser ud, og jeg mener faktisk, vi har en reel mulighed for at holde bran-

den, hvor den er. Så jeg skynder mig ned på gaden for at forklare, at jeg føler, at vi sikkert kan fortsætte. Jeg kan se på bygningskonstruktionen, at det er noget meget massivt tømmer, så jeg foreslår, at vi bliver der. Og de siger, at hvis jeg mener, det er sikkert, vi bliver deroppe, så kan vi gøre det.”

Så brandmesteren og kollegerne kæmper videre, mens spiret med de fire snoede dragehaler og tre kroner styrter ned på gaden. Og faktisk sker det helt uden, de ænser det.

”Hvis scenariet havde været, at vi var nødt til at vente, til spiret var væltet, så er jeg sikker på, at resten af taget var brændt. Jeg er megastolt af, at jeg sagde, at vi skulle blive og kæmpe kampen der,” siger Thomas Thode.

En af dem, som kæmpede mod flammerne sammen med han, var ikke bare hvem som helst. Thomas Thodes

31-årige søn var med på det første røgdykkerhold, som brandmesteren kaldte ind i bygningen.

”Det var meget specielt og en underlig fornemmelse. Det var jo slet ikke ufarligt, det jeg sendte ham ind til. Så det var med blandede følelser. På dagen var vi kolleger, og vi havde en opgave, vi skulle løse. Jeg kiggede selvfølgelig efter ham, og hvad de lavede. Men det gik egentlig først op for mig bagefter, hvad vi havde været igennem,” siger han.

Den største brand

Heldigvis kom ingen til skade under branden, og Thomas Thode står tilbage med en følelse af, at han, hans søn og deres fælles kolleger leverede et godt stykke brandslukningsarbejde:

”Jeg er superstolt af, at der stadig står 45 procent tilbage af Børsen, for det har

vi været en helt klar del af – selvfølgelig sammen med mange andre. Men de beslutninger, vi tog, var helt afgørende for, at resten af taget og måske resten af Børsen ikke brændte. Det er jeg superstolt af at have været en del af.”

Dagen før branden i Børsen fejrede 53-årige Thomas Thode sit 30-års jubilæum som brandmand. Alligevel skulle det vise sig, at han med 30 år og én dags erfaring skulle møde sin største faglige udfordring.

”Jeg har været med til større brande før, for eksempel på Grøndals Parkvej i Vanløse. Men for mig er det her nok den største hændelse i og med, at det var Børsen, som er en historisk bygning. Og at vi løser vores opgave på den måde, at vi faktisk stopper ildebranden, der hvor vi står – det er for mig det allerstørste,” siger han. ★

IDBO@FOA.DK

Flere som Wasim og Maja skal være brandmænd

Wasim Farraj Hassan Naser og Maja Due Nielsen viser, at det er muligt for de Danske Beredskaber at få en bredere rekruttering. Men der er stadig lang vej, mener deres chef.

AF MORTEN BRUUN | FOTO: PRIVAT

ØGET DIVERSITET ER MULIGT

De seneste år har Danske Beredskaber ihærdigt arbejdet for at skabe mere mangfoldighed blandt de ansatte. Det er blandt andet sket gennem projekterne 'Diversitet og Inklusion' og 'Unge i Beredskabet'.

Ifølge Danske Beredskabs sekretariatschef Bjarne Nigaard handler det både om rekruttering og fastholdelse, og ifølge ham har indsatsen åbnet øjnene for, at det faktisk er muligt at styrke mangfoldigheden.

Den konkrete effekt kendes dog først, når Danske Beredskaber senere på foråret er færdig med at undersøge, om andelen af 'minoriteter' har flyttet sig siden 2021.

KILDE: DANSKE BEREDSKABER

Fuldtidsansat brandmand har der stået på Wasim Farraj Hassan Nasers visitkort siden efteråret 2021. Han og kollegaen Mohammad Ali Elhalibi er et godt eksempel på Danske Beredskabs aktuelle indsats for at rekruttere medarbejdere fra flere hylder end tidligere. Det gælder ikke mindst kvinder og folk med anden etnisk baggrund end dansk.

Skal man ændre fordelingen, er Mohammad Ali Elhalibis og Wasim Farraj Hassan Nasers arbejdsplads, Østjyllands Brandvæsen, et godt eksempel. Her er 'mangfoldighed' faktisk aldeles afgørende, lyder det fra Kasper Sønderdahl, der er beredskabsdirektør:

"Det skaber en mere harmonisk arbejdsplads med bedre trivsel, når de ansatte afspejler samfundet – både når det gælder køn, etnicitet, uddannelsesmæssig baggrund og alder.

Han understreger, at ingen ansættes alene ud fra et af de kriterier.

Inspirerer 'lillebrødrene'

Wasim Farraj Hassan Naser bor i Låsby med hustru og to børn. Skæbnen vil, at

han som brandmand er tilknyttet stationen i Højbjerg, der blandt andet dækker det sociale boligområde Gellerupparken i det vestlige Aarhus, hvor han selv er født og vokset op i en palæstinensisk familie.

"Gennem årene har der været en del bøl i Gellerup og andre af de nærliggende boligområder," siger han med henvisning til den aggression, som nogle beboere – ikke mindst yngre mænd – af og til har mødt eksempelvis brandvæsenet med.

"Det har jeg også selv oplevet. Men det er, som om der sker en form for deeskalering, når de genkender mig i uniformen. Nogle bliver overraskede og siger 'nå, er du blevet brandmand,' og giver udtryk for, at det er fedt, at det kan ske for en araber."

Wasim Farraj Hassan Naser ved også, at hans historie har skabt inspiration blandt 'lillebrødrene' i Gellerupparken. Der er i hvert fald eksempler på, at nogle har spurgt, hvad de skal gøre for at blive brandmand.

Fortvivlende få kvinder

Mohammad Ali Elhalibi og Wasim Farraj

Hassan Naser er stadig de eneste fuldtidsansatte brandfolk i Østjyllands Brandvæsen, der taler både dansk og arabisk.

Til gengæld ligger arbejdspladsen lidt lunere i svinget, når det gælder antallet af fuldtidsansatte kvinder.

7 af de 84 beredskabsassistenter – eller helt præcist 8,3 procent – er kvinder. Heraf har en af dem status som holdleder, og derudover har Østjyllands Beredskab også en kvindelig indsatsleder og operationschef.

De kendsgerninger er beredskabsdirektør Kasper Sønderdahl selvfølgelig tilfreds med. Men han jubler ikke.

”Otte procent er stadig fortvivlende få. Vi slås blandt andet med, at standardbilletet på en brandmand stadig handler om, at der stilles bastante fysiske krav til jobbet. Men den fordom holder ikke. Nogle gange er det faktisk en fordel ikke at være kæmpestor,” siger Kasper Sønderdahl.

Elsker at komme på arbejde

Den østjyske kvindekvote fik et voldsomt løft ved årsskiftet, da fire kvinder tiltrådte ved Østjyllands Brandvæsen.

Heriblandt Maja Due Nielsen, der ligesom Wasim Farraj Hassan Naser havde ladet sig inspirere til jobbet via værnepligt i Beredskabsstyrelsen og arbejde som deltidsansat brandmand.

”Jeg fik den mest fantastiske velkomst og modtagelse. Første dag sad jeg over for seks mandlige kolleger, men jeg var med det samme inde i varmen. Det har ikke ændret sig. Jeg elsker at komme på vagt,” fortæller Maja Due Nielsen.

Hun er 22 år og har oplevet, at omgangskredsen reagerer med respekt og nysgerrighed over hendes valg og kalder hende ’sej’. Enkelte tilføjer, de ikke kunne klare det, men det er der – ifølge Maja Due Nielsen – en forklaring på:

”De fleste ved ikke så meget om jobbet. De tror, vi bare slukker brande, men vi er jo også med ved for eksempel forureninger og færdselsuheld,” siger hun og noterer, at jobbet selvfølgelig kræver en god fysik. ★ MOBR@FOA.DK

Tidligere var det nærmest utænkeligt, at brandmænd i uniform handlede i Bazar Vest i Gellerupparken. Nu sker det jævnligt, at Wasim Farraj Hassan Naser og hans kolleger afslutter en øvelse eller en udrykning med at trille forbi for at købe forplejning til vagtholdet.

På landsplan er knap fire procent af de deltidsansatte kvinder. Når det gælder de fuldtidsansatte som Maja Due Nielsen er andelen endnu lavere. Det vil hun gerne være med til at ændre på.

Livredder blev fyret under sygemelding

Katrine fik overtrådt sine grænser i en sådan grad, at hun blev sygemeldt fra sit arbejde og derefter fyret. Så fik hun hjælp af FOA.

AF PERNILLE MAGAARD BØGH | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

KOMMUNEN: VI VIL LÆRE AF SAGEN

Personalechef i Rødovre Kommune, Marianne Fæster Nielsen, skriver til Fagbladet FOA, at hun ikke kan svare på konkrete spørgsmål om sagen, fordi det er en personalesag omfattet af tavshedspligt.

Men 'vi tager medarbejdernes sikkerhed og arbejdsmiljø særdeles alvorligt. Det gælder også i mødet med borgerne, hvor der kan være tale om høje følelsesmæssige krav, og hvis der skulle være tale om krænkelse'.

'Derfor er der løbende fokus på beredskab og håndtering, ligesom vi er opmærksom på behov for at lære af vores erfaringer, også fra sager som denne. Det gælder både i forhold til samspil med borgerne og til vores medarbejdere'.

Jeg ville ønske, jeg kunne tage dig med i vandet og mærke din bløde hud."

Det er bare et af de eksempler, som en tidligere livredder i Vestbadet i Brøndby nævner, at hun har måttet lægge øre til fra en bruger af svømmehallen.

"Han gjorde alt for at få min opmærksomhed og sagde blandt andet, at jeg så sød ud og havde nogle pæne øjne. Jeg bad ham om at lade mig være i fred, så jeg kunne passe mit job," fortæller Katrine.

Katrine er et fiktivt navn. Fagbladet FOA er bekendt med livredderens rigtige navn, men sagen har haft så store konsekvenser for hovedpersonen, at hun ikke har lyst til at stå frem med navn og ansigt.

Begyndte i marts 2022

Sagen begynder i marts 2022, hvor svømmehalsbrugeren første gang gør sig bemærket, fordi han, ifølge Katrine, var 'overdrevet opsøgende'. En uges tid senere er han tilbage i svømmehallen med ordene:

"Se, hvem der er kommet tilbage. Jeg er kun kommet for at irritere dig."

"Hver gang, jeg gik forbi, fløjtede han og sagde perverse ting, såsom at jeg så bedre og bedre ud for hver gang, han kom," husker Katrine.

Hun fortalte derfor om brugerens grænseoverskridende adfærd til sin leder, og at hun ønskede ham bortvist hurtigst muligt.

"Men min leder sagde, at vi ikke kunne bortvise en gæst, før han havde talt med kommunen. Og det var mærkeligt, fordi det plejede ikke at være sådan," fortæller Katrine.

"Jeg svarede min leder, at jeg havde været livredder siden 2005, og jeg aldrig havde været udsat for lignende. Jeg kan godt se forskel på chikane og nogle, der bare prøver at provokere en livredder."

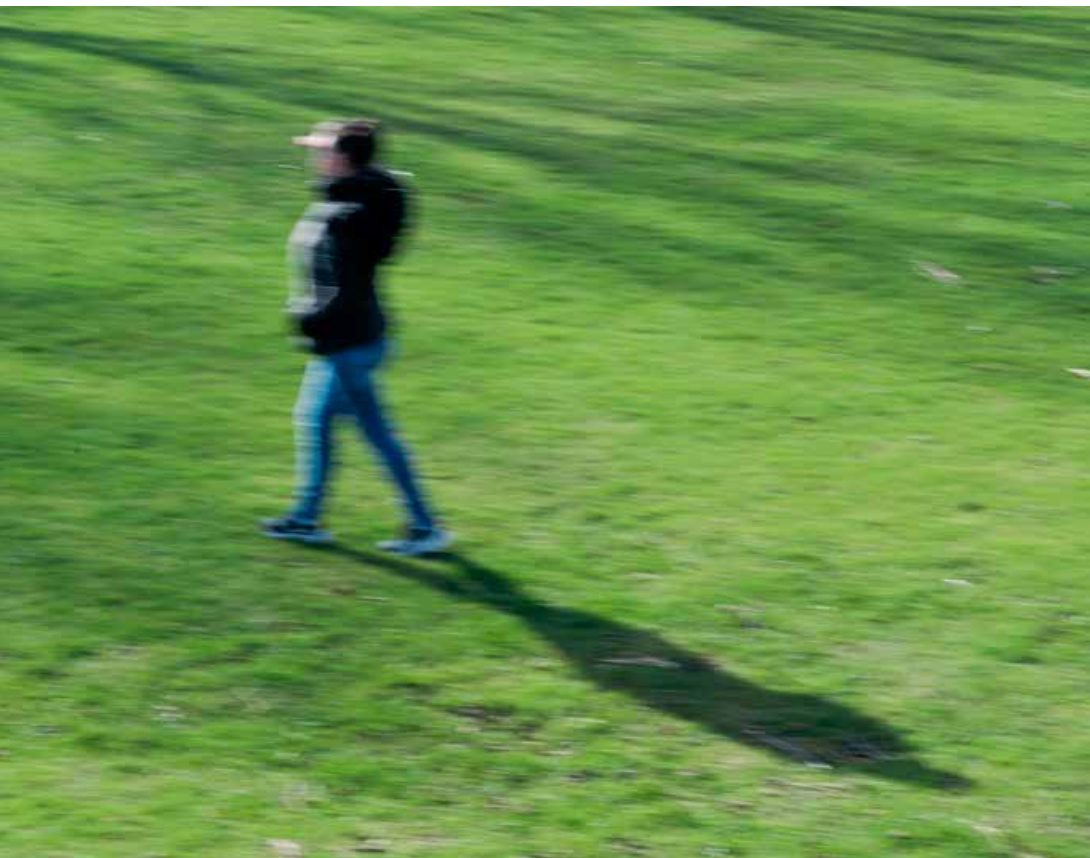
Katrine mærkede, hvordan kroppen begyndte at ryste ved tanken om at møde svømmehalsbrugeren igen.

"Jeg hørte hele tiden hans ord. Jeg blev bange for møde ham."

Ramte en nerve

En dag, da Katrine var ved at åbne en vippe, mærkede hun, hvordan nogle fingre gravede sig ned i hendes skulder. "Bøh," lød det fra svømmehalsbrugeren.

"Jeg følte, at han ramte en nerve, da han tog fat og råbte. Min verden sortnede. Jeg rystede, svedte og græd. Stod med hænderne foran mit ansigt og forsøgte at samle mig og finde ud af, hvad helvede der skete. Da jeg kiggede op, stod han og grinede."

Katrines store drøm er at komme i arbejde igen efter den ubehagelige oplevelse med sit arbejde i Vestbadet på den københavnske vestegn.

Det var dråben. Katrine var ikke i stand til at varetage sit arbejde.

Efter hun og en kollega sendte en mail om episoden til sin leder, besluttede de at bortvise den krænkende svømmehalsbruger. Derefter tog Katrine hjem, og fordi ledelsen ikke kunne fortælle hende, hvordan den ville sikre, at det ikke skete igen, så hun ingen anden udvej end at sygemelde sig.

Tre måneder efter sygemeldingen blev hun fyret.

"Min leder sagde, at de havde været glade for mig, men fordi min læge ikke kunne sige, hvornår jeg blev rask, måtte de opsige mig. Der smadrede han hele min verden," fortæller Katrine og pæger:

"Jeg er jo syg og mistede mit job, fordi min leder ikke håndterede konflikten."

Drømmen lever

Katrine har sammen med FOA kørt en retssag, som har resulteret i et forlig på betaling af seks måneders løn.

"Når en sag handler om chikane og arbejdsmiljø kan det være svært at bevise rent juridisk, om en arbejdsgiver har gjort nok. Vi havde ganske lidt på skrift, hvorfor det var ord mod ord," fortæller Katharina Kristoffersen, advokatfuldmægtig i FOA.

"I denne sag var det vores overbevisning, at Katrine var blevet afskediget i strid med ligebehandlingsloven, da hun stillede krav om et chikanefrit arbejdsmiljø. Et krav, som Rødovre Kommune ikke efterkom, hvilket førte til, at Katrine blev syg og senere opsagt. Vi er derfor glade for, at det er lykkedes at indgå et godt forlig i sagen."

Desværre er der, ifølge Katrine, ikke udsigt til, at hun kan komme i arbejde lige foreløbig:

"Jeg er på nerve- og depressionspiller – piller mod søvnbesvær, angst og rastløse ben. Uden dem fungerer jeg ikke. Jeg kan ikke være alene eller sammen med mange mennesker. Men min drøm er at komme i arbejde igen. Komme videre med mit liv. Både for min og mine børns skyld." ★

REDAKTIONEN@FOA.DK

22%

af lønmodtagere på det danske arbejdsmarked vurderes at have oplevet mindst én hændelse af uønsket seksuel opmærksomhed og chikane inden for de seneste 12 måneder.

KILDE: ARBEJDESTILSYNET, 2021

Har du brug for hjælp
Kontakt din FOA-fagforening
via foa.dk/afdelinger

| CV |

2020-: Social- og sundhedsassistent,
Bøgebakken Plejecenter

2017-2020: Social- og sundhedsassistentelev, Roskilde

2016-2017: Social- og sundhedshjælper på
fire forskellige plejehjem

1993-2016: Selvstændig

1988-1989: Maskiningeniør på et russisk fragtskib
fra et rederi i Kaliningrad

**SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENT
ANDREJ SIVERTSEV:**

JEG BURDE VÆRE GÅET DEN VEJ TIDLIGERE

AF SARA RESTED SURI | FOTO: RASMUS BREUM

Jeg kendte ingen i Danmark og havde ingen fornemmelse for, hvad der ventede mig, da jeg forlod mit skib i 1989 og flygtede fra mit gamle hjemland Sovjetunionen. Men jeg var ung, og udsigten til at vende tilbage til livet bag Jerntæppet var værre for mig.

Jeg planlagde ikke at blive her i så mange år, men sådan blev det jo – og jeg har i hvert fald ikke fortrudt. Hvis der var nogen, der havde sagt til mig for 15 år siden, at jeg ville arbejde på et plejehjem i dag, havde jeg ikke troet dem. Men arbejdet har givet mig mere, end jeg nogensinde kunne forestille mig. Det har givet mig et unikt indblik i danskernes ånd, kultur og traditioner.

I begyndelsen da jeg kom hertil, var mit blik på Danmark en smule idealistisk. Her var altid smukt og dejligt og velfungerende, syntes jeg. Men efterhånden som jeg begyndte at lære at forstå sproget og blev en del af samfundet, begyndte jeg at være en smule mere realistisk.

Det er en perfekt måde at komme tæt på mit nye land. Jeg skulle have fået den her uddannelse før, for så kunne jeg tidligere have lært Danmark så godt at kende, som jeg gør nu. Hvis man som udlænding flytter til Danmark og har en høj uddannelse, prioriterer mange ikke denne her type arbejde så højt. Men jeg synes, at det giver rigtig meget. ★

LYT TIL FAGBLADET FOA

UNDGÅ AT BRÆNDE UD

Bare tre minutters pause kan gøre en kæmpe forskel

Det kan være svært at finde tid til pauser i et hektisk arbejdsliv. Men de er enormt vigtige.

FÅR DU NOK SØVN?

Hør, hvorfor solbriller kan hjælpe dig af med søvnproblemer

Du behøver ikke at være bekymret for dit helbred, selvom du arbejder om natten. Bare du får søvn nok.

EN FORRÅET KULTUR

To afsnit med psykolog Dorte Birkmose om forråelse

En af landets fremmeste eksperter i forråelse og mekanismerne bag går på jagt efter løsninger på problemet.

DIGITAL VELFÆRD

Velfærdsteknologi fylder mere og mere – hvad går det egentlig ud på?

Digitale kompetencer bliver stadig vigtigere, og nogle SOSU-skoler har fået særlige Digitech-linjer.

MÅ DE LEGE DOKTOR?

Onani og numselege i børnehaven kan skabe panik

Hvad er naturligt, og hvad skal man reagere på, når børn udforsker deres kroppe?

SEX OG HUDSULT

Mange taler først om borgernes seksualitet, når den er blevet et problem

Hvad skal man kunne håndtere, og hvad skal man ikke finde sig i, når det handler om borgernes seksualitet?

Husk, at du kan høre mere fra Fagbladet FOA i podcasten 'Færdigt Arbejde'. Find for eksempel disse seks episoder, hvor du normalt lytter til podcast – eller gå ind på [Fagbladetfoa.dk/podcast](https://fagbladetfoa.dk/podcast).

INTERVIEW STINE ASKOV

”MAN KAN

Hvad gør man, når de såkaldt varme hænder får lyst til at ruske et barn eller råbe ad en plejekrævende pensionist? Det forsøger forfatter og tidligere pædagog Stine Askov at svare på med sin nye bog med en bevidst provokerende titel.

AF LAURITS ERIKSEN | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

Hun forstår godt, hvis man får lidt trækninger ved øjet, når man ser titlen på hendes nye skønlitterære bog.

'Varme hænder', hedder den.

"Det er fuldstændig rædselsfuldt at sige varme hænder," udbryder Stine Askov, da Fagbladet FOA møder den bogaktuelle forfatter i hendes lejlighed i København.

"Når folk siger det, tror man jo, at omsorgsarbejde bare er at skifte bleer, hælde mælk op i en kop, vaske sår og vende folk. Det er jo ikke det svære. Udfordringen er at skabe en nærværende relation, som er fortrolig og værdig for et andet menneske."

Den udfordring kender Stine Askov.

For få år siden lagde hun pædagogfaget til side for at blive forfatter på fuldtid. Og selvom hun ofte længes efter de gyldne stunder fra daginstitutionen,

er der samtidig meget, hun ikke savner: Alle de problematikker, der opstår, når man arbejder med mennesker. Og ikke mindst, at de problematikker aldrig bliver italesat ordentligt.

"Mit mål med 'Varme hænder' er at vise, at omsorgsarbejde er fyldt med svære følelser. Det er faktisk utrolig vanskeligt at holde styr på de følelser, fordi man hver eneste dag skal lægge sine egne behov til side for at drage omsorg for andre," siger Stine Askov.

Lysten til at ruske et barn

'Varme hænder' handler om Camilla, der har sagt sit job op som børnehavepædagog, fordi hun er blevet træt. Træt af at give omsorg til børn med små og store udfordringer, og træt af at bøvle med deres forældre. I stedet søger hun det, der i jobannoncen bliver kaldt 'verdens nemmeste job' – en stilling som handicaphjælper for Mathilde, som i bogen er en kendt forfatter.

Et job, der alligevel viser sig ikke at være helt let.

Selv oplevede Stine Askov ligesom romanens hovedperson Camilla, at hun som pædagog blev påvirket af dagligt at måtte undertrykke sine egne følelser.

"Det er ikke gangbart at være irriteret på gamle mennesker, børn eller

IKKE ALTID
VÆRE DEN BEDSTE”

→ handicappede, selvom de følelser opstår naturligt i sådan et arbejde. Det er tabubelagt, men vi ved ikke, hvordan vi taler om det,” siger Stine Askov.

For hendes vedkommende havde det også konsekvenser. Pludselig kunne hun have oplevelsen af at blive irriteret på forældre, når de spurgte om noget, der egentlig var relevant.

”Har du set Sunes sommerjakke?” Jamen så gå da for helvede selv ud og led efter den skide sommerjakke, kan du ikke se, jeg har travlt, tænkte hun inde i sig selv.

Eller hun kunne pludselig få lyst til at ruske et barn, fordi det råbte og skreg i garderoben – selvom hun aldrig ville gøre det i virkeligheden.

”Og det hjælper jo ikke at råbe ad et barn. Men pludselig bliver man bange, ked af det og frustreret, og så kan man få lyst til at tage det her barn og ruske det, fordi følelsen af irritation, afmagt og frustration bliver så stærk. Men hvor skal man gøre af de her følelser, når vi aldrig snakker om dem?” spørger Stine Askov.

”Jeg tror, jeg til sidst begyndte at læne mig lidt op ad en forrælse. Jeg var nødt til at gøre mig lidt hård, for ikke at lade følelserne komme til udtryk. Det er jeg ikke stolt af. Men jeg tror desværre ikke, at jeg er den eneste.”

Du er i sagens natur utilstrækkelig

Camilla, hovedpersonen i 'Varme hænder', finder ud af, at der bliver stillet store krav til hende i hendes nye arbejde. Hun føler sig utilstrækkelig, fordi hun ikke kan opfylde Mathildes behov. Hun formår aldrig at sætte Mathildes hår på den helt rigtige måde, og den spinat, hun køber, er aldrig god nok. Camilla føler sig efterhånden dårlig til sit arbejde, og det er skamfuldt for hende, fordi hun føler, hun skal være den bedste til alt.

”Men hvis du føler, du altid skal være den bedste, så vil du i sidste ende føle dig utilstrækkelig,” siger Stine Askov og uddyber:

”Man er aldrig færdig med at give omsorg. Børn kan aldrig få omsorg nok, og det samme gælder plejehjemsbeboere, indlagte på hospitaler eller folk med handicap. Som velfærdsansat er du i sagens natur utilstrækkelig. Og det er en forfærdelig følelse, for dit job gælder jo liv eller død for de mennesker, du passer på.”

Stine Askov mærker selv som forfatter, at hun vil være den bedste. Pludseligt kan hun føle et behov for at blive knuselsket af sine læsere og få gode anmeldelser i aviserne. Men særligt mærkede hun behovet, da hun var pædagog. Perfekthedskulturen gennemsyrrer nemlig, ifølge hende, hele velfærdssektoren.

”Når man arbejder i for eksempel en daginstitution, er der jo hele tiden nogen, der bedømmer ens arbejde. Forældre, der undrer sig over, at turdagen ikke blev gennemført, eller hvor man var, da deres barn blev slået i garderoben,” siger hun.

Det er den konstante tvivl om, hvorvidt man er god nok til sit arbejde og de svære følelser, der følger med, Stine Askov ser som den største udfordring i velfærdsfagene lige nu. Ikke fordi hun mener, at omsorgssektoren har nok af de der 'varme hænder', som alle går og taler om. Men fordi hun ikke er sikker på, at løsningen alene er flere kolleger.

”Vi har brug for plads til at kunne indrømme, at vi synes, vores arbejde er svært. Det er svært at indrømme, at vi indimellem ikke har overskud til at give omsorg, fordi vi altid giver så meget af os selv. Særligt fordi vi alle gerne vil være den bedste. Så længe det er sådan, så er det jo nemmere bare at sige: Giv os nogle flere varme hænder.” ★

LAUE@FOA.DK

'VERDENS BEDSTE DAG'

Nogle gange savner forfatteren Stine Askov det, hun kalder 'verdens bedste dag'.

De dage, man var pædagogen, der havde planlagt en udflugt for hele børnehaven.

Køkkenmedarbejderen havde smurt madpakkerne, og børnene gik hånd i hånd gennem skoven, mens de sang om kap med fuglene, der som de første forårstegn var fløjet ind fra syden.

Pludselig skinnede solen og 'HOV – se børn! Der er en snogi'!

”De stunder savner jeg. Jeg vil ikke udelukke, at jeg bliver pædagog igen en dag,” siger Stine Askov.

”Jeg vil ikke udelukke, at jeg bliver pædagog igen en dag. Altså, hvis nogle vil ansætte mig efter det, jeg har sagt her,” siger Stine Askov som en spøg.

GENKENDER DU DE TIDLIGE TEGN PÅ FORRÅELSE?

Fagbladet FOA har for nylig sat massivt fokus på begrebet forråelse. Her er en guide, vi har sat sammen omkring de tegn, man skal være opmærksom på hos sig selv og andre.

- Manglende interesse eller nysgerighed blandt kollegerne om, hvordan borgere og patienter bedst hjælpes.
- Irritation, vrede eller frustration over borgere, patienter, børn eller pårørende.
- Mange konflikter – også om småting.
- Nedsat empati.
- Ingen udfordrer længere hinanden på, hvordan arbejdet udføres.
- Nye kolleger, fx nyansatte eller praktikanter, undrer sig over hårdheden og tonen i sproget.
- Personalegruppen undgår bestemte borgere, patienter eller børn, fordi der er for travlt til at hjælpe dem.
- Der er (måske usagt) enighed blandt kollegerne om, at en ’hård linje’ overfor borgerne, patienterne eller børnene er nødvendig.
- Fjendebillede eller mistro blandt kollegerne, om de borgere, patienter eller børn, vi arbejder med.
- Latterliggørelse og parodier af patienter, borgere, børn, pårørende eller forældre.
- Stigende brug af afvisninger, skældud, straf med videre fra personalet overfor borgerne, patienterne eller børnene.

Læs mere om forråelse
på fagbladetfoa.dk

SKAL DU HOLDE FERIE?

HUSK!

21. juni

kan du udfylde dit dagpenge- eller efterlønskort på foa.dk/find-blanketter. Se oversigt over alle datoer på foa.dk/udbetalingsperioder.

A-kassen har fået nyt telefonnummer

Husk at du kan du ringe til FOAs A-kasse i tidsrummet 8 til 18 på alle hverdage. Vores telefonnummer er **46 97 37 77**.

Nyt job?

Find dit nye job på foa.dk/foajob.

Få ansøgningshjælp

Har du svært ved at skrive ansøgninger, eller har du brug for lidt inspiration, kan du få hjælp til at skrive din jobansøgning ved hjælp af kunstig intelligens via vores hjemmeside. Alt, du skal bruge, er et stillingsopslag og dit CV. Du finder ansøgningshjælperen på denne side: foa.dk/ansøgningshjaelper.

Digital post

Har du husket at tjekke din post fra FOA? Det gør du på foa.dk/post. Husk, at du på Mit FOA i øverste højre hjørne på hjemmesiden kan se og evt. ændre, hvordan du får besked, når der er post til dig. Vi anbefaler, at du får besked pr. mail eller sms.

Er du ved at planlægge sommerferien, så husk også at få styr på det med feriedagpengene – og hvem du skal informere om ferien.

AF METTE WIEDERHOLT PEDERSEN

Hvem skal have besked om din ferie?

Hvis du er i arbejde, skal du aftale ferien med din arbejdsgiver. Er du ledig, kan du selv vælge, hvornår du vil holde ferie, men både jobcentret og din lokale a-kasse skal have besked – enten telefonisk eller skriftligt. Du skriver til dit a-kasseregionskontor via foa.dk/post. Vi skal have besked senest på feriens første dag. Jobcentret skal have besked så hurtigt som muligt og mindst 2 uger før feriens start.

Hvis du ikke overholder denne frist, har du pligt til at deltage i de møder og aktiviteter, som jobcentret indkalder til – også selvom du holder ferie. Deltager du ikke, risikerer du at miste dagpengene for en periode.

Hvis du vil være sikker på at have dine feriedagpenge inden feriens start, skal vi have modtaget din ansøgning senest en måned, inden du holder ferien.

Sådan søger du om feriedagpenge

Du søger om at få udbetalt feriedagpenge på foa.dk/feriedagpenge. Du kan som regel tidligst få udbetalt dine feriedagpenge, når du har holdt den ferie, du måtte have optjent fra en arbejdsgiver – husk at oplyse på ansøgningen om feriedagpenge, og om du har optjent ferie hos en arbejdsgiver.

Er du i tvivl om, hvorvidt du har optjent feriedagpenge?

Hvis du har modtaget dagpenge, feriedagpenge eller barselsdagpenge efter 1. september 2023, kan du have optjent ret til at få udbetalt feriedagpenge fra FOAs A-kasse. Hvis du har optjent et antal dage med feriedagpenge, vil du på din seneste udbetalingsmeddelelse kunne se, hvor mange dage du har optjent. Du finder udbetalingsmeddelelsen i foa.dk/post.

De dage med feriedagpenge, som du har optjent siden 1. september 2023, kan du afholde frem til den 31. december 2024. Du kan søge om at få feriedagpengene udbetalt frem til 31. januar 2025.

Krav til dig, hvis du skal have feriedagpenge

Feriedagpenge kan betragtes som en erstatning for, at du ikke har optjent ret til fuld ferie hos en arbejdsgiver, fx fordi du har været på dagpenge i en periode.

I modsætning til feriepenge optjent efter ferieloven er feriedagpenge en særlig ydelse, som du kun har ret til, hvis du opfylder nogle særlige betingelser. Du skal bl.a. have ret til dagpenge på ferietidspunktet og være i arbejde som lønmodtager eller være ledig og tilmeldt jobcentret.

Hvis du har ret til at forlænge din dagpengeret, kan du også modtage feriedagpenge i den forlængede dagpengeperiode.

Du skal desuden umiddelbart før ferien opholde dig i Danmark og stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Du kan læse mere om reglerne på foa.dk/feriedagpenge. ★

REDAKTIONEN@FOA.DK

GRÆSKE FLADBØD MED SALAT

Savner du inspiration til en velsmagende madpakke, der kan holde energien oppe, så kig med her. Der er fut i smagen, når tomater, agurk og krydderurter har fået sommersonne. Nyd de saftige grøntsager, der er på toppen lige netop nu.

AF KATRINE KLINKEN | FOTO: LINE FALCK

DIP!

Tzatziki: 200 g fast yoghurt, 2 fed knust hvidløg, 1/3 revet agurk, olivenolie og salt

JORDBÆR, HINDBÆR OG RIBS

Lækker haps! Røde bær er lækre og gør glad

Græske fladbrød med salat

6 stk.

15 g gær
3 dl vand
1 tsk. honning eller sukker
1/2 dl olivenolie
2 tsk. groft salt
ca. 450 g hvedemel (7,5 dl)

Fyld til 10 fladbrød

2-3 tomater
4 kogte kartofler
1 hårdkogt æg
1 rødløg
1 håndfuld basilikum og merian
6-8 sorte oliven
100 g salatost i tern
1 spsk. olivenolie

Tilbehør

3 dl tzatziki

Opskrift

Dejen: Smuldr gæren i lunkent vand og tilsæt honning eller sukker. Rør sammen med olivenolie og salt. Tilsæt gradvist mel. Ælt dejen glat og smidig. Tilsæt ikke mere mel, end at dejen er blød. Læg dejen i en skål smurt med olivenolie. Dæk dejen til og lad den hæve i køleskab 10-20 timer.

Del dejen i 8 og form runde boller. Drys bordplade med mel, og rul bollerne ud til 1-2 mm tykke fladbrød. Prik brødene med en gaffel.

Varm en stegepande op ved god varme og bag brødene et par minutter på hver side, til de er bløde, luftige og lysebrune.

Fyld: Skyl grøntsagerne og krydderurter. Skær tomater, kartofler, æg og rødløg i mindre stykker. Bland det hele sammen med olivenolie, urter, oliven og salatost. Fold brødet sammen med salat og tzatziki, når det skal spises.

Katrine Klinken er kok og ernærings- og husholdningsøkonom og arbejder som madskribent.

Læs mere
[instagram.com/katrineklinken](https://www.instagram.com/katrineklinken)

DET SKER

FREDERIKSSUND

Seniorklubben. 18. sep. kl. 13: Musikalsk underholdning v. Finn Bendixen, som fortæller om dansens historie. | 23. okt. kl. 13: 'Bali – Gudeørne' v. Peer Faurskov, som viser billeder og fortæller om Bali.

HORSENS

Seniorklubben. 11. juni kl. 11: Kør sammen-tur til Danmarks ældste minigolfbane i Saxild ved

Odder. Vi mødes på stedet kl. 11. Mulighed for frokost, dog egenbetaling.

ODENSE

Seniorklubben. 27. aug. kl. 9.30-10: Tilmelding til kuglen og planken med buffet. Pris: medlem 130 kr. ikkemedlem 150 kr. | kl. 10-12: Foredrag og syng-sammen om 2 x Andersen v. Poul Balslev. Poul fortæller om Benny Andersen og H. C. Andersens liv og deres sange. Der serveres kaffe og kage. Afholdes i FOA Vesterbro 120, Odense. | 10. sep.: Udflugt til Holmegård Værk og Vesterhave Vingaard. Afg. kl. 7.30 fra Dannebrogsgade; Odense, afg. kl. 7.55 fra Amtsgården; afg. kl. 8.30 fra Vejerboden, Nyborg.

Vi får en rundvisning ved Holmegård Værk. Efter frokost kører vi til Vesterhave Vingaard, hvor der vil være rundvisning samt vin-smagning. Vi slutter i gårdbutikken, hvor der bl.a. kan købes vin. Pris medlem 960 kr. og ikkemedlem 1.260 kr.

SØNDERJYLLAND

Seniorklubben. 20. juni: Endagstur til Fattigården i Svendborg og De japanske haver. Bagefter rundvisningen kører vi til Cafe Dalkilden, hvor vi får 'Gammeldags Oksesteg'. Derefter kører vi til De Japanske Haver, hvor ejeren fortæller lidt om haverne. Afg. kl. 9.00 fra FOA Sønderjylland, Brundevej 2, opsamling kl. 9.15 Time out Hammelev. Prisen for medlemmer 200 kr. Ægtefæller/samlever, som ikke er medlem af FOA 350 kr. Tilmelding senest 12. juni på foa.dk/afdelinger/foa-soenderjylland. Ret til ændringer forbeholdes. Ved møder i afdelingen er kaffen gratis for alle. Ikkemedlemmer, betaler entréen ved arrangementer ude af huset. Husk du er automatisk medlem af seniorklubben som efterløner og pensionist.

MEDLEMPULSEN

Vindere i april 2024

Hovedpræmievinder

Jannik Hallengreen Larsen, FOA Midtjylland

Øvrige vindere

Flemming Rasmussen, FOA Randers
Widana I Gede, KLS
Dorte Bøgelund Hostrup, FOA Vendsyssel
Lise Marie Rønnehoff, FOA Storstrøm
Yvonne Bloch, FOA Århus

Vinderne modtager et gavekort til Matas, Imerco, Nordisk Film biografer eller H&M.

Hovedpræmien er på 1000 kr.
De øvrige gavekort er på 300 kr.

Nye deltagere er velkomne på foa.dk/medlemspulsen

BARSELSBEREGNER:

Planlæg din barsel

Brug FOAs barselsberegner til at skræddersy det barselsforløb, der passer til din familie. Få overblik over dine rettigheder til fravær, løn og barselsdagpenge samt alle vigtige datoer og frister.

FOAs nye barselsberegner stiller det op, så man forstår det. Her får du din egen unikke barselsplan, som tager højde for både din og din partners rettigheder til løn under orlov, hvordan I deler orloven, og hvilke frister I skal overholde, når I skal orientere jeres arbejdsgiver. Den tager også højde for nye rettigheder for flerlingeforældre, der er trådt i kraft 1. maj 2024.

Følg QR-linket her

KONTAKT FOA

FOA, forbundshuset
Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon: 46 97 26 26
Åbningstid:
Mandag-torsdag
8.30-16.00
Fredag 8.30-15.00

FOA-afdelinger

Afd. 1: 46 97 11 00
foa.dk/foa1
Bornholm: 46 97 33 13
foa.dk/bornholm
Frederikshavn: 46 97 11 70
foa.dk/frederikshavn
Frederikssund: 46 97 12 00
foa.dk/frederikssund
Guldborgsund: 46 97 17 50
foa.dk/guldborgsund

Horsens: 46 97 14 55
foa.dk/horsens
KLS: 46 97 15 00
foa.dk/kls
Køge: 46 97 16 00
foa.dk/koege
LFS: 35 44 45 46
foa.dk/lfs
Mariagerfjord: 98 51 21 11
foa.dk/mariagerfjord

Midtjylland: 46 97 30 30
foa.dk/midtjylland
Midt- og Vestjylland:
46 97 14 14
foa.dk/midt-vestjylland
Nordjylland: 46 97 29 00
foa.dk/nordjylland
Nordsjælland: 46 97 33 90
foa.dk/nordsjaelland
Odense: 46 97 18 00
foa.dk/odense

Randers: 46 97 19 00
foa.dk/randers
Roskilde: 46 97 19 90
foa.dk/roskilde
Silkeborg-Skanderborg:
46 97 20 20
foa.dk/silkeborg-skanderborg
Social- og Sundhedsafdelingen:
46 97 22 22
foa.dk/sosu

Vil du også have besked om rabatter og gode oplevelser?

Log på foa.dk/medlemstilbud og sig 'Ja tak' til at FOA må informere dig på e-mail og sms om de gode medlemstilbud.

FOA

Storstrøm: 46 97 28 00
foa.dk/storstroem
Sydfyn: 46 97 27 27
foa.dk/sydfyn
Sønderborg: 46 97 34 00
foa.dk/soenderborg
Sønderjylland: 46 97 35 00
foa.dk/soenderjylland
Trekanten: 46 97 36 10
foa.dk/trekanten

Vendsyssel:
46 97 10 30/46 97 13 46
foa.dk/vendsyssel
Vest: 76 10 93 50
foa.dk/vest
Vestsjælland: 46 97 38 60
foa.dk/vestsjælland
Århus: 89 36 66 66
foa.dk/aarhus

PMF-afdelinger
FOA/PMF Kbh. Syd:
46 97 28 50
foa.dk/foa-pmf-kbh-syd
PMF afd. 1: 46 97 31 01
foa.dk/pmf1
PMF afd. 4: 43 71 66 90
foa.dk/pmf4
PMF Fyn: 46 97 13 13
foa.dk/pmf-fyn

PenSam
Jørgen Knudsens Vej 2
Postboks 282
3520 Farum
Telefon: 44 39 39 39
pensam@pensam.dk
pensam.dk

Redaktionen sluttet

23. maj 2024

Indlæg til 'Det sker' sendes til Henriette Monrad, hmon@foa.dk

Frist til nummer 5

20. august

Frist til nummer 6

9. oktober

Annoncer

Media-Partners

Telefon: 28 57 08 57

jorgen@media-partners.dk

Annoncefrist

Nummer 4

7. august

Nummer 5

11. september

Annoncer og indstik, som er udsendt sammen med Fagbladet FOA, er ikke udtryk for FOAs anbefalinger.

Nummer 4 udkommer

Uge 36 2024

Synspunkter fremsat i Fagbladet FOA er ikke nødvendigvis sammenfaldende med FOAs synspunkter.

Vi tager ansvar for

indholdet og er tilmeldt

**PRESSE
NÆVNET**

Medlem af Danske Medier

**DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL**

Tilsluttet Specialmediernes
Oplagskontrol

Oplag:

163.295/13. årgang

Tryk: Stibo Complete

ISSN: 1901-0230

Udgiver:

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V
Telefon: 46 97 26 26
foa.dk
e-mail: foa@foa.dk

QUIZ

1. Hvor mange FOA-medlemmer deltog i afstemningen om OK24?

- A. 20.982
- B. 93.497
- C. 142.009

2. Hvilket job havde Stine Askov, før hun blev forfatter?

- A. Pædagog
- B. Social- og sundhedshjælper
- C. Neurofysiologiassistent

3. Hvor stort et afkast havde pensionsselskabet PenSam i 2023?

- A. Minus 3 milliarder
- B. Plus 9,2 milliarder
- C. Plus 17,3 milliarder

4. Hvad er navnet på Fagbladet FOAs nye podcast?

- E. Malin og meningsdannerne
- F. Dilemmaklubben med Malin
- G. FOAntastiske historier

5. Hvilket land flygtede Andrej Sivertsev fra, da han kom til Danmark i 1989?

- A. Sovjetunionen
- B. Rumænien
- C. Trinidad & Tobago

6. Vi er gået tæt på en af illustrationerne i dette nummer af Fagbladet FOA. Hvad forestiller det?

- A. En tiger i natten
- B. Et blusemønster
- C. Et fyrværkeri

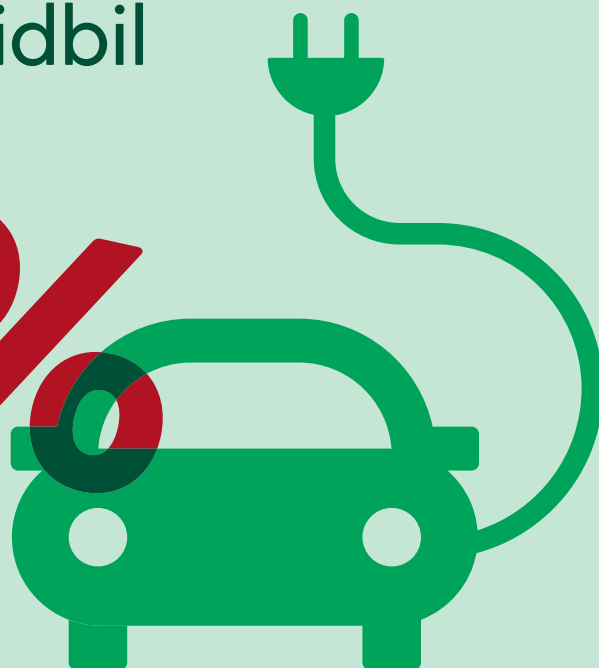
KAN DU DIT FAGBLAD?

Vær med i lodtrækningen om et valgfrit gavekort på 250 kroner til Matas, Imerco, H&M eller Nordisk Film Biografer. Vi trækker lod blandt de indsendere, der har svaret rigtigt på flest spørgsmål. Du finder alle

svar i dette nummer af Fagbladet FOA. Kun medlemmer af FOA kan deltage i lodtrækningen. Besvar quizzen på fagbladetfoa.dk/quiz senest **12. august**.

Vinder af quizzen i Fagbladet FOA nr. 2/2024 er **Preben Bakbo Sloth, Brønshøj**

Lån til el- og hybridbil fra 4,19 % i rente*

*Vejl. låneeksempel på el- og hybridbillån med 20% i udbetaling og årlig rente på 4,19 % (variabel) – gældende fra den 1. januar 2024. Det forudsættes i dette låneeksempel, at du allerede har samlet din økonomi hos PenSam Bank. Du låner 149.450 kr. og får i alt 144.000 kr. udbetalt. Din månedlige ydelse er 1.884 kr. Dit lån løber over 8 år. Årlig rente i procent 4,19% (variabel). ÅOP 5,28 %. Debitorrente 4,26 % (variabel). Etableringsomkostningerne er 5.450 kr. Det samlede beløb, du skal betale tilbage, er 176.054 kr. For at få et el- og hybridbillån til 4,19 % i rente (variabel) er det et krav, at der stiftes fuld pant i bilen, hvis du ikke allerede har samlet din økonomi hos PenSam Bank. Vi skal kunne give din økonomi en positiv kreditvurdering. Oplysningerne i beregningen er vejledende. Vi tager forbehold for eventuelle fejl og mangler.

PenSam **FOA**

Få hjælp til at
finde dit næste job

FOA JobMatch

Jobformidling
til FOAs medlemmer

FOA JobMatch er en gratis og
landsdækkende jobformidling til
FOA-medlemmer og arbejdsgivere.
Læs mere på foa.dk/jobmatch

FOA SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Kursus:

Bedre støtte til domfældte med udviklingshandicap

Få viden og konkrete metoder til at forebygge
ny kriminalitet og skabe bedre trivsel hos
borgere med udviklingshandicap.

?

Arbejder du med borgere med udviklingshandicap og dom? Er du nysgerrig på recovery-orienteret rehabilitering og Low Arousal 2 (LA2u)? Vil du gerne blive klogere på det gode samarbejde mellem praksis og forvaltning? Så kom med på dette kursus, der bliver faciliteret af psykolog Trine Uhrskov i regi af Fremfærd Særlige behov.

Du lærer, hvordan du kan

- anvende konkrete redskaber til at inddrage borgeren i den kriminalpræventive indsats
- tage afsæt i recovery-orienteret rehabilitering
- arbejde trivselsfremmende med LA2u og forebygge ny kriminalitet
- arbejde med og samarbejde om kriminalpræventive mål
- sikre dokumentation i indsatsen

Du får desuden viden om

- centrale aktører i samarbejdet omkring borgeren
- de lovgivningsmæssige rammer for den kriminalpræventive indsats
- det kriminalpræventive gruppeforløb KRIGU, der giver borgerne mulighed for selv at arbejde hen mod at blive domsfri eller få lempet deres dom
- rusmiddelbehandling, herunder Metodecenterets gruppeforløb, der er rettet mod borgere med udviklingshandicap
- sexologisk behandling, herunder viden om, hvordan man samarbejder med og omkring borgere med problematisk seksuel adfærd
- et nyudviklet værktøj til at føre kommunalt, kriminalpræventivt tilsyn

Praktisk

Kurset afvikles i alle fem regioner:

Ringsted: 5.-6. september + 4. december 2024	Silkeborg: 12.-13. september + 21. november 2024	Odense: 2.-3. oktober + 2. december 2024
København: 9.-10. september + 13. november 2024	Aalborg: 18.-19. september + 11. december 2024	

Pris

Dagsprisen er på 500 kr. +
moms til at dække forplejning
og materialer.
Samlet pris kr. 1500 kr. + moms
(1875 kr. inklusive moms).

Tilmelding*

Frist: 1/7 2024
Læs mere og tilmeld dig på
www.sopra.dk/fremfaerd

*Kurset henvender sig til kommunalt ansatte og ansatte i organisationer med kommunal driftsoverenskomst

Fremfærd
Særlige behov

Sopra Konsulenterne ApS, CVR-nr. 31 49 09 01. www.sopra.dk

Kan din hovedpine være migræne?

Er mindst 2 svar positive, er sandsynligheden for migræne stor

Lysfølsom

Oplever du lys-ubehag under hovedpineanfaldet?

Uoplagt

Har hovedpinen begrænset din normale aktivitet i 1 dag eller mere de sidste 3 måneder?

Kvalme

Oplever du kvalme og/eller opkastning samtidig med hovedpinen?

LUK op for dialogen – tal med lægen om migræne

Migræne er en folkesygdom

I Danmark lider ca. 700.000 personer af migræne. Migræne rammer overvejende kvinder. Migræne er årsag til 14% af alle sygedage. Migræne kan have stor indflydelse på din dagligdag med job, familieliv og fritid.

At håndtere din migræne kan være komplekst

Besøg www.migraeneinfo.dk eller scan QR-koden.

Læs om migræne og bliv klædt på til dialog med lægen

